

ఆంధ్రపత్రిక

308577 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్న పట్టణము 1915 నం॥ ఆగస్టునెల 25 వ తేది బుధవారము

No 126

నంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ ప్రథమ ౧.

సంచిక ౧౨౬

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

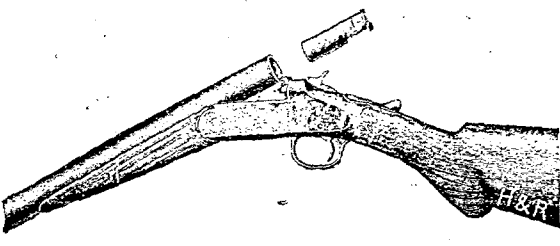
12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
చెన్నై పు. 8.

తుపాకులు! తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

య. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,
12, పాపన్న బ్రాహ్మే, మదరాసు.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి వల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0.

మాతామరతైలము ఒక్కడబ్బాను నాలుగు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మలమగును. నయము కాని యెడల మీ నాలుకగాలు తిరిగి తిసికొనవచ్చును.

ఈతైలమును ఒక సారివాడిన నుఖపడగలరు.

అమృతాంజనండిపో 109 ఫెరిరోడ్డు, బొంబాయి.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం దియ్యబడిన పతకము.
గొప్పగొప్పవారిచే వేసిన వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందిన
అమృతాంజనము అన్ని నైపులకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మయమందుగాదు.
వీటియందునుండ వగినది.
వేలవేల వేలాలు విక్రయము.
అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
బొంబాయికులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగుదు

అమృతాంజనము
అంజనశబ్దమంతమునగల
సకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, నాయువునొప్పులు, శార్ప
పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బీతో సహా
సీసా ౧కి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు

ఇది అమృతాంజనము డి పో, ట్రె

బొంబాయి, ఫెరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి. ఈ. ౨. తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు దూరము నుండి.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి క్రొత్తతాలూకా గ్రామములను ఆంధ్రప్రదేశ్ వత్తిమున క్రొత్త చందాదార్లను చేర్చి ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిసెంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రప్రదేశ్ కు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లు మామూలు కమీషనుగాక నీ క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవాని	రూ 50-0-0
50 " " "	30-0-0
25 " " "	10-0-0

ఏజెంట్ల రెండు నెలలలోపై 25 గురు సామ్యుచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగా నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంట్లస్థలలో చేరినవారికి మాత్రమికమీషన్ నవ్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమ్మతాంజనము డిపోవారి యకాషధముల యేజెన్సీ గూడ నొసగబడును. మేనేజరు.

కుంకుమ పువ్వు	" "	2-0-0
గోరోజనము	" "	7-0-0
రసభస్మము	" "	0-10-0

అమ్మతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టిపేటి చందాదారు.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచేతయూచేయబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రలోకమున తెరిగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం చేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ఇంగ్లీషుభాషి తెలుగులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లకి రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వర్తకాలకు అంగుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటించదలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల వట్టికొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి వట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమ్మతాంజనం డిపో, 7, తంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు.

అభినవ విశ్వవిద్యాలయములు.

వాని విధానకర్తము

[సి. రామలింగారెడ్డిగారి వ్యాససారాశ్రమము]

వర్తమానకాలమున వర్ధిల్లుచున్న విశ్వవిద్యాలయములన్నియు సభినవములనుట యన్వయభిధానము కానేరదు. అభినవ విశేషమునకు నొప్పునట్టి గుణములు వీనియందెందును బాడకట్టకున్నవి. ప్రాచీనాధునిక భేదము ముఖ్యముగ నిర్మాణ కాలభేదమున నున్నచిన్నను, తత్కాలానుసారము లగు సభిప్రాయముల నాదరించునట్టి శాస్త్రసాధనములకే యాశావంబులుననుంజనుము. నిశ్చితార్థ భేదము వానియాదర్శములవలన గలుగుచున్నది. పురాతనపద్ధతులనుబట్టియు పూర్వాచారంబులనుసరించియునీ విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపింపబడినవా, లేక నూతనాదర్శములను నాదరించుచున్న గ్రహించి వాని నెలకొల్పుటకు నిష్ఠాపింపబడినవా? అను అదర్శానుగుణముగు భేదమునే మనము గడింపవలయును గాని, నిర్మాణ కాలభేదమున సరకు చేయరాదు. ఈ నాటక వర్ధిల్లుచున్నంత మాత్రమున నిప్పటి విశ్వవిద్యాలయము లన్నియు శాధునికములు కానేరవు. కాలభేదమున దోషించు అర్థమును విస్మించి నిశ్చితార్థమును గ్రహించితిమేని, నూతనాదర్శములను సత్కరించి, సవినోద్యమముల విజృంభించుచు సర్వవిషయములందును సమకాలికాభిప్రాయములతో సమశ్రుతిని గలయు నేర్పిక విశ్వవిద్యాలయముల నెసార్చకములగు అభినవ విశ్వవిద్యాలయములను నడగును. ప్రాచీనములును, అప్రస్తుతములును, కార్య విఫలములును మాన్యకారణంబులును నగుపద్ధతుల నవలంబించు విశ్వవిద్యాలయము లీనాటను వర్ధిల్లుచుండినను, అవి పుట్టిననాటికి దగినవే కాని యీనాటికిని నవి యభివృద్ధి నొసంగగల వనరులుకన్గవలెను.

నూతన యుగారంభము—తల్లక్షణములు.

నూతన సంస్థానాధిపతి ప్రాధాన్యముగ నీ యుగమున కేవల వాఙ్మయపరిచితికంటె ప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞాన మధికౌపయోగకారణము. నవనాగరకమునకు వన్నె కెక్కిన ఆమెరికా, జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, జపానుదేశములు నూతనయుగంబున మార్గదర్శకంబులుగ నెగడుచున్నవి. ప్రజా బాహుళ్యమంతయు నేకస్థునియు, విద్యా గ్రహణమునకు సామంత సామాన్య భేదంబులు గర్హించుటనియు, మొదలుగ సర్వ సమానత్వమును ప్రబోధించునట్టి యీ కాలమునందు, జపాను మొదలగు రాజ్యంబులు తొల్లింటికళ సారస్వత సారాంశోద్ధానములగు విద్యాసానాదర్శముల విడనాడి, ముఖ్యముగ ఆంధ్రాతీత విజయంబునకు నుపయుక్తంబులగు ప్రత్యేక శాస్త్ర విజ్ఞాన వ్యాపనమునకు నుపక్రమించినారు. పూర్వాచారంబులందును, పూర్వాభిప్రాయములందును జక్కువడి విడిపించుకొనలేని మన హిందూదేశమును చీకడచేయునూతన మార్గములను గుర్రెగలేక, చేరునకు వర్తమానమున జీవించుచున్నను వర్తమాన క్రమంబుల ననుసరింపలేవున్నవి. పురాతనపద్ధతులనుబట్టి మన దేశమునందు వెంవెనగ గల్గి ట్టివిద్య సారస్వతవిజ్ఞానముదప్పవేరులేదు. ఎవరికి వారు మూల వాక్యముల బరికిరించి వానితత్త్వమును స్వయముగ నిర్ధారించుట కవకాశములేదు. ఆర్యగ్రంథముల బొందుచేసి, ఆర్యమహాపురుషాక్రంబులగు విద్యుక్తములను అనిచ్చియుంబుగ నాచరించు నాచారము ప్రబలముగనుండెను. జాతీయాభివృద్ధికి నిది యెంత నిరోధకమో తెలియజెప్పవలెను. తదనంతరము ఆంగ్లేయులు మనదేశమునకు వచ్చి సవీనాదర్శానుగుణముగ ఉదారవిద్యా విధానమును నుపక్రమించినపుడు, జాతీయోద్యమము కొంచెముండు రించుటకు పీలుకలిగెనుగాని, ఏతద్విధానమువలననే జాతీయాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకము లేర్పడుచున్నది. అట్టివిషయములలో విద్యాభ్యసనభాష ఆంగ్లమై యుండవలయు ననుట అగ్రగణ్యముగా నున్నది. అన్యభాషయందు ప్రజ్ఞను గడించినను స్వభాషవలె దానిని నిరాక్షణముగను సుకరముగను వాడుకొనుటకు నిరవేద్యుడైనానెడగలేదు. మనలను స్వీయపరిపాలనా తంత్రజ్ఞులయేమో అను ఆతంత్రగ్రంథము లన్నియును రచింపబడినట్టి ఆంగ్లభాషను మనకు విద్యుక్తభాషగా చేసివారు. ఈ సదుద్దేశ్యములు కొంతవరకు సంపూర్ణమయ్యెను. కాని ప్రతిపాదకు లొకప్పుడుపాఠాభివృద్ధిని చేసివారు. దేశభాషను దప్పించి, యన్యభాషలో భావపరివర్తనమును జరుపగోరుట ఆసాధ్యమని యెరుంగలేక పోయిరి. ఇందునకు దోడుగ తత్కాలపు వారు వై జెప్పబడిన కేవల వాఙ్మయ పరిచితికి లోబడినవారగుటచే ఆంగ్లేయ ప్రతిపాదకులయనంధున తీర్మానమునకు నడ్డు తలంపలేక పోయిరి. తదనంతరపు టనర్థములన్నియు నీ కారణమున ప్రబల గల్గెను. ఆంగ్లభాష నెరుంగని వారికి నుత్తమాదర్శములు దూరము లయ్యెను.

క్రొత్త పేరిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్, రిజిస్టరు

ఏ స్త్రీలకు తమ మెంటుకల సుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుట మానవలె ననిన, బజారులో దొరకెడు నూనెలనువాడకూడదు. ఎందుకనెన మెంటుకల యేకారణము కల్ల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనివాడికి తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసంగతి స్త్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకేతప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె మెంటుకలను రాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన మెంటుకలను రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె మెంటుకలను పట్టువలె నున్న గ చేసి మెడనును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యాధులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఈనూనె తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియా తెలుము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కడనులేదు. అది మెంటుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సమాజమయిన నల్లనిమెంటుకల కలిగించి శిరస్సునకు చుట్టవట్టింది మెడటికి క్రొత్తసాంపుగూర్చి మిక్కిలి యిండును నువాసన మిక్కిలుగా గలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువయగుటంబట్టి మైసూరునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనమందు ఒక యోగ్యతా పతకయు నొసంగియున్నాడు. మతీయ మేముకోరకయే నేలకొలది యోగ్యతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియా తెలుముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు అరబాస్తాంత్ర

పంపియింపబడ ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగ ఒకబుడ్డి తెలుము ఇనాముగా పంపబడును. పిల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 మూడుసీసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖచ్చులు చేరు. (ప్రతి చిల్లరకు కాలములలో దొరకును.) సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జూమారుమనీదు, బొంబాయి. ఉద్రాసు ఏజెంట్లు:— మేతా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం. 29, చై నాబాబ్ కోడే, పూలంగడిపూపము, మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు.

మనుష్యులకు వరప్రసాదము నీమలు, నల్లులు, చిమటలు, మున్నగు పురుగుండి తొలగింప

వడిసిన జపాను చేయబడినది.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును సారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆహారవార్తములకు చీమలును, పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుక్కుక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.

పేగు, కైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వక్రప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. ఆజుమి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పాడరుపాట్లములు మాడిరిమాచుటకుగాను కోరినచో పంపబడును.

పల్లెటూళ్లనుండి వాయువాదు తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వ్రాయించవలయును.

సోలు ఏజెంట్లు:— టి. మార ఆంధ్రుకో, చై నాబాబ్ కోడే, పూలంగడిపూపము, మదరాసు.

అందుచేత ప్రజా వామశక్తి మంథరమున తదవస్థలనుకొనుచుండెను. ఉద్విగ్రహమున సభాసభ్యులను కాకపోయెను.

ప్రత్యక్ష పయోగకర్యము—దేశభాషాగౌరవము.

ఈయనర్థమిటులాండ, ఆంగ్లేయమున జరిగినవారికైనను వర్తమాన కాలావసరములకు దగునట్టివిద్య చేయవలెను. ప్రారంభమున ఆంగ్లేయ విశ్వవిద్యాలయాలదర్శనముల చొప్పున స్థాపించబడిన విశ్వవిద్యాలయములు మనదేశములం దిప్పుటికి నటుల నె నడచుచున్నవి. కాని ఆంగ్లేయ విశ్వవిద్యాలయములు మాత్రమే మన ధ్య కాలమున నితరదేశములను జూచి అవసరములను మార్చుటకు దేశీకరియెను. ప్రత్యక్ష పయోగకర విద్యల ప్రతిపాదించెను. ప్రత్యక్ష పయోగవిద్యలు స్వామభ్యుదయమున గురైన నంభూతశక్తియు నిర్వర్తించుటకును బడిన మార్గదర్శకములు. వర్తమానావసరములకు నయ్యది యత్యవసరముగా. నీవిని తమ విద్యావిధానమున బొందుపరచుకొనుటకున యెల్లప్పుడు దేశీయతోడి దేశీయులకు అమెరికా, జపాన్, జర్మనీ రాజ్యములలో మేటి యనిపించుకొనుచున్నది. ప్రత్యక్ష పయోగ విద్యా వ్యాప్తమునకు నిర్బంధ విద్యా విధానము మూలాధారము నిర్బంధ విద్యాసాకర్యమునకు దేశభాషా గౌరవమువార్యము దేశభాషా గౌరవముచే జాతీయ విద్య వెంపు జేయవచ్చును. ఈ విధమున దేశ విద్యా సమస్యను సాధించి దేశోద్ధరణము గావించిన జపాన్ మనకు నిదర్శనము. దేశభాషలలో నవీన కళల శక్తియు జేనబాలు పదసమృద్ధి లేదంట కల్లయని జపాన్ దేశభాషాదయమునకు దెల్పబడుచున్నది. తెలిగ్రాపు తెలిసోపా వార్తాపరివర్తనములను గూడ జపనీయులు స్వభాషలోని నిర్వర్తించుచున్నారట! ఇట్టివానికి గూడ స్వభాషను సాధ్యపరచినవార్త వినిన తరువాత, ద్రావిడ భాషల ప్రకృతికాస్త్రాగ్రంథరచనమునకు నొప్పుననుట వృథా ప్రలాపముగాక జేవకము. అతివికాలంబును, జాతివాదు శృంబును, భాషా భూమివంబును నీ హిందూదేశమున కాస్త్ర విద్యకొఱకు నేకభాష నేర్పరచుట యసంభవమందురేమో. ఈ ప్రతివాదమునందు కొంత నిజముండకపోలేదు. ఈ యిట్లుం దని దీర్చుటకు ఆంగ్లేయను తొలిభాషగాక మలిభాషగా జేసిన సరిపోవును. సమానభాష కాదలచినదయ్యి, అన్యభాష యగుటచే, అభాషయందు పరిచయమును సంపాదించుకొఱకు వృథా ప్రయాసనుజేసి, మనోవాళంబుల నిర్మించుటకంటె, సమాజగ్రహణశక్తిని గాపాడి, సహజ వక్త బుద్ధిని బోషించునట్టి దేశభాషా పారాయణమె యుత్తమమని హక్కలీ మొదలగు మానసిక శాస్త్రజ్ఞులు నుడువుచున్నారు.

అభినవ విశ్వవిద్యాలయదర్శనములు

ఎప్పుడైతే దేశభాషల సహజస్థానముల నధిష్టించి, జాతీయ విద్యావ్యాప్తమునకు దోడ్పడునో, యెప్పుడైతే మనవిశ్వ విద్యాలయములు దేశభాషలను బోధకోశకరములుగ జేబట్టునో, యెప్పుడైతే మన విశ్వవిద్యాలయములు ప్రత్యక్ష పయోగ కర్య విద్యల గఱప సమకట్టునో, యప్పుడు గాని మనవిశ్వవిద్యాలయములు అభినవ నామంబున దగియుండవు. సర్వ సార్వభౌమ కర్మగారిట్లు ఆంగ్లేయ స. ఘనమునమున అభినవ విశ్వవిద్యాలయదర్శనములను నిట్లు నిర్వచించియున్నారు:— “ప్రకృతి కాస్త్రపరిజ్ఞానమే నూతనయుగమున జయప్రదము కాగలదు. దానింబట్టి మన యాదర్శములు మారవలసియున్నది. పూర్వమువలె విశ్వవిద్యాలయములు ధనమువెచ్చింపగల సామంతుల కొఱక నిర్మించబడిన వనుట యసంభవము.” ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయంబులు సామంత ప్రజలకు వ్యతిరేక పయోగ కరములుగ నియమింపబడలేదనుట వలన సర్ లోక్యరు గారు రెండు గంటు పీఠావళులను నేరగద్రోక్కినారు. విశ్వవిద్యాలయములు సామంత ప్రాధాన్యంబులుగాక సామాన్య ప్రజారంజకములగుటకు ఆరంభ విద్యతోబాటు ఉత్తమ విద్యయు, కళాకాల విద్యయు కూడ ప్రజాసామాన్యశక్తికి నెల్ల విషయముల దగినట్లుండవలయునని యేర్పడుచున్నది. ఈ సందర్భమున ప్రజాసామాన్యమొక్క మనో శక్తియు, ధనశక్తియుగూడ నాలోచింపవలసిన విషయములు. ఈరెండు విషయముల యెడలను వర్తమాన కాలంబున మనదేశము నావరించుకొని రెండుదురభిప్రాయ భూతములు గాండవ మాడుచు సర్వసమృద్ధాదర్శనములను మరుగుపరచుచున్నవి. ఆరంభ విద్యాబోధనము దేశభాషలో జరుగుచున్నను, ఉత్తమవిద్యయు, కళాకాలవిద్యయు ఆంగ్లేయముననే జరుగవలయు ప్రబలవాదుల యభిప్రాయము. ఇదియే ప్రథమపీఠావళు. సర్ లోక్యరుగారిచే నిండింపబడిన రెంటిలోను నిది మొదటిది. ఆయన యభిప్రాయము ప్రకారము ప్రజాసామాన్యమొక్క మనో శక్తి నాలోచించితిమేని, యుత్తమ

విద్యయు, కళాకాలవిద్యయుగూడ, ఆరంభవిద్యాబోధనము వలెనే, దేశభాషలోనే జరుపబడవలయునని తేలుచున్నది. రెండవపీఠావళు ప్రజాసామాన్యమొక్క ధనశక్తినిబట్టి యున్నది. ప్రస్తుతపు టధికారవర్గమువారి యభిప్రాయముల ప్రకారము ఆరంభవిద్యా వ్యాప్తమునొరతనమువారివిద్యుక్తమైనను, ఉత్తమకళాకాలవిద్యకు గడింపదలచినవారు ఆందునకులయు ధనవ్యయము చేయుటకు సమర్థులయు యుండవలెనట. అనగా ఆరంభవిద్య యొకటి; ఉత్తమవిద్య మరొకటి. ఆరంభవిద్య యనివార్యము; ఉత్తమవిద్య యిష్టాయుష్ప్రధానము. ఈ వ్యత్యాసమును గౌరవించుచు గావోలును, రాజకీయతంత్రజ్ఞులు ఆరంభవిద్యావ్యాప్తమును ఉచితముగ జనప్రచలయమున లెదనక మెక్కుడు ప్రయత్నముల జేచు నొప్పికొనుచున్నారట. నిశ్చితార్థమిట్లు సుచరిత్రులగుటకు లోక్యరుగారి మాటలే నిదర్శనములు. “ఇప్పుడుంటు ముఖ్యశాస్త్రములను దీర్చుటకు ప్రైమరీ, సెకండరీ, మొదలగు విద్యాకాలలెంత యెక్కువ జేసినను సరియదు. శాస్త్ర విద్యా వ్యాప్తమును వృద్ధిచేయు విశ్వవిద్యాలయములు అధికములుగా స్థాపింపవలయును.” తరువాత ఉత్తమవిద్యా బోధనము కొఱకు దేశభాషల వాదించు విషయమున వారి యిట్లు చెప్పచున్నారు “ఉత్తమ విద్య యనగా కేవలము భాషాపరిచితి తోనే పోయినట్లు, అధికారు ఉత్తమవిద్య వ్యాప్తభారమును వహింపకుండుటకుం దంత తప్పులేదు; కాని యిటీవల నొక శతాబ్ద కాలమున దేశముగావించిన భాషాభ్యుదయము నాలోచించినను, ప్రజాప్రబోధము నాలోచించినను, మాటలపోయి తత్ స్థానమున ప్రత్యక్షార్థములు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినరీతి జూచినను ఉత్తమవిద్య యనగా, భాషాపరిచయతో దీరునదికాదనియు, విశ్వవిద్యాలయముల విద్యుక్తకార్యము ప్రజాసామాన్యమునకు కర్మవిద్యాబోధన మనియు దోషగలదు.” ఈయిద్వయ భాషగ గ్రహించితిమేని, మనకునిప్పుడు గావలయునది నిరంతర విద్యాప్తమనియు, అందుముఖ్యముగా ప్రజాప్రబోధకారణమనియు ప్రత్యక్ష పయోగకర్య విద్యా వ్యాప్తమనియు మనము గుర్తింపవలసినది. విద్యాసామాన్యము కంటె నిరంతర విజ్ఞానవ్యాప్తమనియు స్పష్టపడుచున్నది. ఈ యాదర్శములనే అభినవ విశ్వవిద్యాలయములకు అధిస్తాన దేశీయ నెన్నుకొనవలయును.

లోక సేవకులు.

లోక సేవాబుద్ధి అభివృద్ధికి మూలాధారము. మన మృదు దేహముకా నేరదు. దేహమున వాసమొనర్చునట్టియు, దేహాధిపతియగునట్టియు నిత్యుండగు భగవంతుడు. భగవంతునియందుగల శక్తులన్నియు బీజరూపంబున దీనియందడగి యుండును. వానినన్నిటిని క్రమముగాబెంచి భగవంతునివలె పూర్ణుడగుట కిచ్చటికి వచ్చియున్నాడు. పరమేశ్వరెల్లప్పుడును నొనర్చు తనిని ప్రపంచోపయోగమునకై వివిధోగ పరచుచుండును. కావున మనమభివృద్ధినిండి పూర్ణులగుట నైతము లోకోపయోగమునకు దగుటని నొనర్చుటయే అట్టి లోక సేవచేయ శక్తులగుటకు యథాశక్తిగా నిష్పటినుండియు గొంచెముగా యత్నముజేసి యిప్పటినుండి యలవాటు జేయుచుండవలయు. ఉత్కృష్ట మగునట్టియు పూర్వలగుజ్ఞానముచే మామోటుగా నాచరణలోనున్న లోకోపకారబుద్ధి మనయందు తగ్గుచుండుటచేతనే యంతటి యుత్తమ పదవిలోనుండి మన భరతఖండ మివ్వడిటి హింసీతికవచ్చెను. మనదేశము తొల్లిటి యుత్తమస్థితికి రావలయునన్నచో మనపెద్దలు ఋషులు. తమ దేహముల నర్పించి రేయింబులక్షిట్లు పాటుబడుచుండినో మన బుద్ధుల నట్లుగా నెలకొల్పిన పిమ్మట కార్యరూపముగా నది పరిణమింపగా మనదేశమంత వేగముగా మనవటికంటె నెక్కువగా నుత్తమస్థితికి వచ్చుననుటలో నుండియుచులేదు. కావున మనపెద్దలెట్లు ప్రవర్తించిన దానిలో వారిచరిత్రమును మరియు నితరులగు ఋష్యుల కథలను తెలిసికొని వారినడగదని చేతనే నంత మట్టు కలవడ బ్రతుక్కింతము.

జ్ఞానవంతులు లోక సేవకులు.

మనము సంపూర్ణముగా ముక్తులయితిమని యెప్పుడనుకొనవలయు ననగా? వైవారి దుఃఖముల మనవని భావించుచు సోమరితనము విడిచి పరోపకారముచే కాలము నెళ్లబుచ్చుచు ప్రహేళిక వుండినప్పుడే. దేహధారణాదులకు ప్రతి యొక్కదానికి యితరుల సహాయము నేపేక్షించుచునే యున్నారము. అట్టిపరోపకారసర్వరణము జేసికొనకుండుట శాస్త్రముకాదు. ఉపకారమును మరచుటకంటె పాపము వేరొక్కటికలదా? సామాన్యముగా నుపకారము లానర్చుట లనేకమా

ర్గములుగా నున్నను భాగమొసంగుటయనునభకారము మిక్కిలి గొప్పది. భాగముగమునకు సారమేయందుకొ? మనకున్న భాగములలోకములోని యజ్ఞమును బారదోలుటయు యత్న పూర్వకముగా మనమధికలనుండి యద్రానిని సంపాదించుటయు భావముగలవాడు తమోక్షము తనదనియు మతము క్కరి విచారములు నాకేలననియు నెన్నగు నుదాహరణము వహింపడు. నిజముగా భావనంతుడు సర్వాంత రాత్మలయందు జొచ్చి కారివారి సుఖదుఃఖములను తాను వాగనుభవించునట్లు తెలిసికొను చుండును. మతము బ్రహ్మజ్ఞానము గలవాడగుటచే జనల పరమేశ్వరునియొద్ద, పూజ్యముచేత దెలిసికొను భావనంతు డేశ్వరునివలె నిండాద మతే గలదు. యజ్ఞాభావముల విహీణుడే యుండుకై నాటుబడు భగవంతుడు మానవ దేహము గాల్చి యాపని నెంత చక్కగా నొనరించునో వానవంతు వాగుగా ననిజేయును.

‘సంకుచి లోక సేవ’

వ్యాపకమున పుష్కలము కుసుం దైవేంద్రప్రాయమునకై భాగ్యమై యుండెను. ఈతడుమనమునాదికము నొందునప్పుడే కృతకృత్యుడ డాయెను.

ఈతఁ డింటియందు జేయదగుపని లేకపోవుటచే గృహమును విడిచి చరించ మొదలిడెను. కుమారుఁ డెడవాయుచుండెను గదాయని వ్యాసుఁడు కుమారుఁడా కుమారుఁడా యని బిలచెను. అప్పటికప్పుడే భావనిధియు కుసుం బ్రహ్మ సర్వరూపుడై యంతట నిండినవాడగుటచే యా పిల్లవాని దేహమునందు మాత్రమేకాక చెట్లు మున్నగువానియందు నిల్చి జవాబునిచ్చెను. అట్టి సర్వజీవులయెడ నిండియున్న కుసుం నులించెదనన్న యర్థముగల శ్లో॥ యం ప్రజాత మన పేతమపే తకృత్యం దైవప్రాయసో విరహాకాతుర ఆజహాన పుత్రైః తి రన్యయతయాతరవోభి శేరుః తం సర్వభూతహృదయం మునిమానతోస్మి’ (భాగవతము)

‘భక్తులు లోక సేవకులు’

భక్తిహృద్ధులుగూడ సేవామూలకమగు తమభక్తి నేరవలయుచుండును. “తాముండుట మూడులోకము లందుట, యననట్లు తమ సుఖమే లోకమునకును సుఖమని యెంచక తమరు మోక్షమునంది భగవంతుని సాన్నిధ్యము నొందుకొ యొక్క మోక్షముని భావించకు. జగత్పితరుడు భగవంతుడొనర్చు లోక సేవాకార్యముల పట్ల జ్ఞానలమగునట్టియు బిడ్డలమగు మనము భగవంతునికి లోక సేవాకార్యమున మన శక్తికొలది యాయన యభిప్రాయమేగి యాయనకు సహాయ మొనర్చుటకునకు విధియగుటచే నట్టికార్యమునొనర్చి యాయన యందు మనకున్న భక్తి సగపటచవలెను. ఆయన సర్వశక్తుడు. ఆయన చేతకాక మనసహాయ మపేక్షించునట్టివాఁడు కాదు. దయాగర్భరూపుడగు నాయన తనబిడ్డలమగు మనముమూడ తనవలె పనిచేసినచో నాయనకు చాల సంతోషము. ఆయనకు సంతోషముగు పని యొనర్చుటే భక్తుడొనర్చు భగవత్పేక్ష దీని విషయములో భక్తుండగు ప్రహ్లాదు నుదాహరణగా డిక్కి కొందము.

‘ప్రహ్లాదుని లోక సేవ’

ఈచరిత్ర యెల్లరకును విశదమే. పరమ భాగవతోక్తముడగు నీతఁడు డబ్బుడగు పారణ్యకశిపుండను రాక్షసరాజు పుత్రుడు. ఈతఁడు హరిభక్తుడు, తండ్రి హరికి పగవాఁడు. కుమారుని హరిభక్తియందీ తొలగింప వలయునని మిక్కిలి యత్నముల నొనర్చెను, కాని ప్రహ్లాదుఁడువినక తల్లిడిచే కడగంట్లే బడవలసిన వాడాయెను. తుదకు నారాయణమూర్తి నృసింహకృపిదాల్చి హిరణ్యకుఁడని భక్తుని యందలి వాత్సల్యతచే నీకేమి వరముకావలయునో కోరుకొమ్మని యాజ్ఞాపించెను. అప్పుడు ప్రహ్లాదుఁడు కోరిన వరమును మనమువినచో నిజముగు భక్తుడైట్లు లోక సేవాధురంధరుడగునదియు మనకు లాగుగా బోధపడగలదు. శ్లో॥ ప్రాయణ దేవమునయ స్త్య విముక్తకామాః మానంచరంతి విజనేనపరాధిన్యైః ప్రాణిహింస కృపదాన్య ముమాక్ష ఏకా స్యాత్త్వదన్య కరణంభవోహి నుత శ్చే (భాగవతము) సామాన్యముగా మునులు దేవతల పరోపకారభావము దూరము జేసి స్వార్థపరాయణులై కొంద యదని మున్నగు నిర్వచన

అనుభవము దీనిని కలలుకట్టింది. మనరాజు.

உய்யுதல் உண்டாக வாய்ந்தவர்களுக்கென

విషయము క్రమణిక.

అభ్యుదయ పత్రికా కార్యము	2
సామాజిక సేవలు	3
కృత్రిమములు, స్వచ్ఛందములు, సహకారము	4
సామాజికవాదము, సామాజికములలో హిందూదేశీయత	5
ప్రధాన వ్యాసము:-	
హైందవ భవిష్యత్తు	6
సామాజిక సమస్యల గ్రామము	
విదేశీయ ప్రభుత్వము	7-8
విదేశీయ ప్రభుత్వము	9-10
విదేశీయ ప్రభుత్వము	10-11-12
విదేశీయ ప్రభుత్వము	13
విదేశీయ ప్రభుత్వము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915వ సం॥ ఆగష్టు నెల 25వ తేది

బుధవారము

హైందవ భవిష్యత్తు

యధము లాగుచుండుకొలది బ్రతికేసామ్రాజ్యమున నుత్సాహమును మొడగుచున్నది. మన దేశమునందలి స్త్రీలు చూపుచుండు మహాభివేళమును గమనించినయెడల నెంత హృదయ పూర్వక కఠిన్రమ సామాజ్య మంతటను జరుగు చుండు నదియు వివేచము కాగలదు. కడచిన 21 వ తేదిన బొంబయిలో విల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారి యాజమాన్యముక్రింద నొకసభ సమావేశమయ్యెను. యధము ప్రజాతీతముననుప వినయధ్యక్షుని యందు మన సైన్యముల సామ్యములములకయి వస్తువులను పిల్చముచేసి పంపు నిమిత్తము బొంబయి యందలి మన సాదరితము బోక్కునవత్సరకాలము చేసిన కఠిన్రమ నాటికను ప్రశంసకు వచ్చెను. వారి సభును ఇతిరదాకములు కాక 4½ లక్ష రూపాయల చందాలను పోగుచేసిరి. బొంబయిలోని హిందూ ప్రభుత్వ వైద్యాలయమును అలెగ్జాండ్రాలోని వైద్యాలయమును మాత్రమే కాక బొంబయిలోని యింకొక వైద్యాలయములు బొంబయి స్త్రీ సభునుయొక్క పరిశ్రమచే నేర్పడినవి. మన ప్రజలకులనుకలవడిక వక్రపక్షముల లెక్కకొను వెళ్లల బొంబయి స్త్రీలసేవ మూలముగా మూడు లక్షలకలములు బహుదామైనవి. ఒక్క మహమ్మదీయ స్త్రీ ఆసనము యుగపులను చేసి పంపిరి. ఒక్క మైసూరులోని స్త్రీ 2000 ముడుపులను చేసిరి. ముగ్గురింగముగోని సేనానాయకులు బొంబయి స్త్రీ సభువు సాహాయ్యమును ప్రశంసించుచు ఆసనములకు కట్టెడురాలగు విల్లింగ్టన్ ప్రభువుగారిని ప్రశంసించుచు మాతనసహాయమున కయి చేకూరున్నార. ఒక్కపర్యాయము వీక్షించు సేనానాయకుడగా నుండు ఎంజిహాస్టెండుగారు 2000 ముడుపుల కావలెనని ప్రార్థించిరి. సామవారము తొం త్రీవార్ల వచ్చెను. బృహస్పతివారమునకు ముట్టలు సర్వసిద్ధముగ మూలలలో సమర్థ ప్రయాణోన్ముఖములయ్యెను. ఇంతభాగ్యతగా పని జరుగు మహావృత్తముని వర్ణింప నవసరములేదు. భూమి హైందవభూమి. పసిసేయువారు స్త్రీలు. ఇదివరకు నిట్టిపని నేర్పడును నెరుగనివారు. ఇది మన యధమున నేమో సామాజ్యముగ వివిన ప్రజలగు, పూర్వపరాయణపాతు లయి మన సామాజ్యముల కొందరై రోయను ప్రజలగు ఇంత ప్రగతికి పడచేయుచుండు

మాసాదరితముల మానసములలో రాజకీయా కాంక్ష. కలదని యనజాలరు గదా! తనభర్తకు సంతయాగోగ్యము లేకున్నను దయాద్వహృదయ ముతో యధ్యక్షగమున బోరు వీర సోదరుల సహాయార్థ మింను మన సామాజ్యో చేయవలసి యున్నారమని యుగ్గోషింపనే తెంచిన మెచ్చనతి తిలకిమునకు రాజకీయాశ ముముగు గలననజాలరు గదా! హైందవభూమి ఆకుంత భక్షివిశ్వాస ము లతో సహజసాత్త్విక గుణముతో నిర్వాజ్యప్రే మతో సామాజ్యమునకు దోష్టమచున్నదచులకు నింతకంటె హైందవభూమి ప్రత్యేకము నిదగ్గన ములను గొనిరావలసిన యవసరము లేదు. ఈ హృదయపూర్వక, దయాభరిత సేవయే మాభార తమాతయొక్క యంతరంగమును సపూర్వరీతిని చిహ్నించుచుండ మే మెటకో నెడకు కొనుచు బోయి ముఖ్యముగ్రిగారి యొక్కగాని బోరు. లా గారి యొక్క గాని కిద్దను ప్రభువుయొక్క గాని హిందూ ప్రభువుయొక్క గాని తదితరుల యొక్క గాని వాగ్దానముగా నైచ్చికముగా నెలవడిన యోగ్యతాపత్రములను కొనిరావలసిన కారణము కానరాలేదు. ఇంత యన్యాయభక్తి ప్రేమలను చూపుభూమి ఎప్పుడెందుడెయో యడుగుచుండిన మానవస్వాతంత్ర్యములను పలుమారు ఇదిగో ఇచ్చెద మని మహారాజులు చక్రవర్తులు మంత్రి మండలులు, రాజకీయవేత్తలు ఆశలు చూపిన బోకప్రజా సామ్యపు హక్కులను సామాజ్యపు నితరభాగములకు వలెనే మాకును నొసంగవలసిన దని కోరుటను కఠిన్రపాపేక్షగా వ్యాఖ్యానము చేయునంతటి వారు వివేకవిహార స్వార్థపరులలో న్యాయాన్యాయ వివేచనాశక్తివిర హితులలో కాకమానరు. ఇప్పటికప్పుడే సామాజ్య విభాగములగు నధినివేళములకు నెకవిధముగు నూతన వికాసమును నాంగ్లమంత్రి మండలివారు కలుగజేయుటను నిర్ణయముగా చెలిపి యున్నారు. కనడా ముఖ్యమంత్రి సర్ బోర్డనువారిని ఆంగ్ల మిత్రమండలివారు తమతో కలిసి యుండుటకై యాహ్వానము చేసినారు. బోర్డనుగారు ఇదివర కనేక పర్యాయములు చెప్పటయే గాక యిటీవలను గూడ నధినివేళముల కీ యుద్ధాంతమున జరుగగల సంధిసంబంధమున జోక్యముగను ననియు, యుద్ధాంతరము సామాజ్య నిర్వహణమున భాగము కలుగుననియు స్పష్టముగా చెప్పియున్నారు. సామాజ్య నిర్వహణ విషయమున తమకును హక్కులుండి తీరవలయునని బహుకాలముగా నధినివేళములపనిచేయుచున్నవి. వారి పక్షము వహించిన ఆంగ్ల ప్రజయు నొక భాగముగనుచునే వచ్చుచున్నది. ఈ యధము కారణముగ సామాజ్యములలోని ప్రత్యేక వ్యక్తి రాష్ట్రములకు సామాజ్య నిర్వహణమున భాగము కలుగరీతిని నొక ప్రతిపాదన యేర్పడు ననుట సిద్ధము. ఇదివరకు సంయుక్త సామాజ్యమును గురించి యుపన్యసి చునప్పు డంతయును నధినివేళ ప్రముఖులేమి ఆంగ్లభూమిలోని అట్టి సామాజ్య పక్షపాతులగు నాంగ్ల ప్రముఖు లేమి మనము అనగా హైందవలు సామాజ్యమునకు తేరని రీతినే ప్రవర్తించుచుండిరి. ఇప్పుడు దృష్టిపధవి ధేరమును గురించి ప్రతిపదము కన్నులొక్కరు ప్రముఖులు మాటలాడుచుండియు నిటీవల ప్రాత సామాజ్యభి ప్రాయశశాంతి యగు 'ఎంపైరు రివ్యూ' పత్రిక జర్నలు గూర్పు ఆఫ్రికాను గెలిచి హైందవభూమికి నధినివేళార్థ మొసంగవలసినదని ప్రాసియు ఆంగ్లభూమిలోని యన్ని పక్షముల నాయకులును పత్రికలును హైందవభూమియొక్క భావి

గతిని గతకాలపు సరణిని నడిపింపక నూతనస్థితిని సంతృప్తికరరీతిని నడిపింపవలసినదని యుగ్గోషించు చుండియు మనభాషియా కార్యదర్శిగారు ఆఫ్రిను ఘోషింతుగారు సంయుక్త సామాజ్యకక్షమున నుత్సాహ పరిపూర్ణులయ్యెను. వీ రొక్కమాట యయిన హైందవభూమియొక్క భవిష్యత్తును గురించి నిర్ణయముగా నుచ్చరింపకుండు యొక విధముగు హృదయాగోళనను నెంతభక్తియుతుల కేని కలిగింపకుండ జాలదు. ముందు సామాజ్య నిర్వహణవిషయ మట్లుండగా సంధికాలమున నైన నన్ని భాగములవలె హైందవభూమియు తనయభి ప్రాయమును నేపతినిధి మూలముగానో యియ్య సర్వముయిండు నని మాటయైన గానరాదు. సైన్యములను నేమాత్రమును వెరుదీయక యుద్ధ భూమికి బుపును తనవీరపుత్రులను రణరంగమున వేలకువేలుగ సామాజ్యసంరక్షణార్థము భారవో యును తన లక్ష్మీపుత్రుల మూలమున తనవీరస్థితి యందు సాధ్యమగువరకు ధనసహాయముచుగూడ జేయుచు, నవసరమైనచో, లండను టైముస్పత్రిక కోరుకట్లు దావియించిన ధనమును (అది యేమి కలదో మేమెరుగము) అప్పులమూలముగా నిచ్చుట మాత్రమే కాక, తాను స్వాతంత్ర్యభూమి యని తలంచి యభేదమైత్రికి నియ్యకొనిన ఆంగ్లభూమి యొక్క సామాజ్య సంరక్షణకు తనసర్వస్వమును వినియోగింపనుండు భారత మానకు తల్లి! యుద్ధాంతరము సంధివిషయమున నేమి, సామాజ్య నిర్వహణ విషయమున నేమి సీమాబలను నీతోటి దేశమాతల మూలలతో సమానము గా గణింతు"మని మాయాంగ్ల సోదరులు తెలియ పరచినయెడల నాతల్లి యెంత యానందించునో. ఆమెపుత్రులగు నీహైందవు లింకను నెంత సంత సితరో. వీరు ఇకేమివిశేషసహాయము చేయలేకు న్నును వీరినిరంతర సాత్త్వికభావనా బల మెంతటి వికాసమును సామాజ్యమునకు కలిగించునో. అర్థకు ఛే బల్లెరుగా ధీమయము నాలోచింతుగా!

అభ్యుదయపత్రిక జామీను కట్టవలసినదని పంపిన యుత్తరువును ఆచరణకాల లెట్టి నెంటు గవర్నరుగారిగు సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారు రద్దు చేయ నున్నారని వినుట కెంతయు సంతోషించు చున్నాము. మెస్టరుగారు లెట్టి నెంటు గవర్నరు గారుగ నుండియు గవర్నరు లనేకులకంటె నెక్కు డాదార్యమునకు పేరుపడియున్నారు. ఇట్టి వారి యధికారిముగోని రాష్ట్రభాగమున గా! మదన మోహననూళివీరు గారి యంతటి సామాజ్య భక్తులకు కిశోర మారోపితమగుట నజముగా చిత్ర మయిన విషయముగానే యుండెను అనేకు లిట్టి సంభవములు కార్యదర్శులవరకు మాత్రమే తెలిసి జరిగియుండునని పడినయభిప్రాయమునందు గూడ నర్థములేకపోదు ఎట్లైన నేమి సర్ జేమ్సు మెస్టరు గారు ఉత్తరువును రద్దుపరతురేని న్యాయముచేసిన వారగుదురు. ప్రభుత్వమువారివలన కలిగినలోప మును వట్టియభిమానముకొరకని నిలవబెట్టక ధర్మ బుద్ధితో మార్పుటకు తోడ్పడిన కీర్తిని గూడ గడింపగలరు మాకువచ్చిన వార్తనుబట్టి మానీని యాగాదు మరల నభ్యుదయపత్రికను ప్రారంభింప రని తెలియు చున్నది. పభుత్వమువారు తమ యుత్తరువును తీసివేసినపిదప లోకమున కుపకార బుద్ధితో పసిసేయుచుండిన పత్రికను నిలిపివేయుట పండిత మదనమోహనుని యతటి దేశభక్తులకు నంతపూర్ణముగా తగియుండదు. అయినవిషయము లింను విపులముగా చెలియువరకును నేమియు విశేషించి ప్రాయుట యుచితము గాదు.

బిరోపా మహా సంగ్రామము

జర్మనుల జలాంతరముల స్థానములపై బాంబులు వేయుట

రష్యావారి నౌకాయుద్ధ విజయమున కుత్సనములు

ఆంగ్ల దేశమున జాతీయ సేన

జర్మనులపై ధిక్కార కాతులగుట.

గొప్పవారి ఏకాంతిక సమావేశము

ఇంగ్లాండు

లండనులో జరిగిన క్రికెటులో భారతీయ

విద్యార్థులకు గెలుపు గలుగుట.

లండను ఆగస్టు 24:—ఈ ఆటవరము నిన్ను ప్రకటించబడినది. భావనగల బాంసాహేయగా రీ విద్యార్థులను ప్రోత్సహించుటగాని సమయమున వారు యుద్ధరంగము పోషింపబడినది. ఈ విద్యార్థుల సంఘమునకు సర్వోత్తమ రాజ్యముగా అభ్యుదయముగా నుండిరి.

ఒక పురాతనపు పొగయోడనుముంచుట.

లండను ఆగస్టు 28:—4630 టన్నుల పురాతనమగు నాక డిస్ మెడ్ ఆరుదారిని మంచి చేసిరి. అందులోని సేవకు లీదెమున ఒడ్డునకు వచ్చిరి. కట్టెలు చంపబడెను. పెక్కుమంది సేవకులకు గాయములు తగిలెను.

చనిపోయినవారు

లండను ఆగస్టు 24:—డియూమెడ్ వైని నలుగురు చంపబడిరి. 7 మునిగిపోయిరి.

ఇ 13. యుద్ధనౌకయందు మృతినొందిన నావికులు.

కొనెన్ హేగ్:—లండను ఆగస్టు 28:—చనిపోయిన నావికులను ఇంగ్లాండునకు దేర్బాల్కు వారు తీసుకొని వస్తున్నారు. ఇందులకు ఆంగ్లేయులు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ సమ్మతించిరి. మృతినొందిన నావికుల కొనిపోవుటకు విదార్ అనునాక నియోగించబడెను. పడవరిట్టుకు దేవాలయముగ మార్చి దాని 14 కనడేటికలను పువ్వులతో నంకరించి యుంచిరి. నౌకాస్థానమున నొక ప్రార్థన జరుపబడిన తరువాత బుధవారమునాడు విదార్ నౌక హాకీకు పయనమగును. నిన్నటి దినమున కొనెన్ హేగ్ లోనున్న ఇంగ్లీషు క్రైస్తవాలయమున నొక ప్రార్థన జరుపబడెను. (ప్రజలు గుంపు గుంపులుగ వచ్చిరి).

దేన్మార్కును తమకడకు వేసుట.

లండను ఆగస్టు 23:—ఈ రోజు వైని ఫిరంగుల కాల్పులందున దేన్మార్కు వారిని జర్మనీవారు తమకడకు వేసిరి. దేన్మార్కు వారి తటస్థత గౌరవించబడినదిని జర్మనీ దేన్మార్కు కారులకు కఠినమైన ఉత్తరపులు చేయబడెను.

జర్మనీవారి సబ్ మెరైను కార్యస్థానములపై

ఫిరంగుల ప్రయోగించుట.

లండను ఆగస్టు 28:—సెల్వెన్ బర్గును జర్మనీవారి తాలూక జలాంతరముల చేయు స్థానములపై బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు ఫిరంగు వేసింట్లు ప్లండునుండి తలెత్తిన ప్రవచ్చెను. యుద్ధనౌకలు 6 గంటలు మొత్తము 6 1/2 గంటల వరకు ఫిరంగులు కాల్చెను. వాటినుండి తీరముగ ఫిరంగులందు జర్మనులపై బడెను. జర్మనీవారి ఫిరంగిదళములో బలముగ నెదిరించుట లేదు. తుదకు ఫిరంగులు కాల్పుటయే మానుకొనునట్లు చేయబడెను. పొగ అధికముగ చుట్టజేసెను. 9 గంటలకు రెండు వెడ్జ్ బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు బ్రిటన్ కు చాలా దూరమున నుండెను.

డర్బీ ప్రభువుగారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 28:—ఈ రోజు 21 వ తేదీని సందర్భమున వాడల ప్రతినిధులందరును చేరి మాంచెస్టరు లో సభ చేసిరి. డర్బీ ప్రభువు గారి రధ్యక్షత వహించి దొరతనమువారి యందు ప్రజలకు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలదు విజయమును బడయుటకు జేయు సర్వ కార్యములయందును దొరతనమువారికి ప్రజలు సహకారులగుదురు. అను తీర్మానమునందలి సామోదించ బడినది. ఈ తీర్మానము సంగీకరించుటయే జాతీయ సేన సంగీకరించుట అన డర్బీ ప్రభువు గారినిరి.

ఫ్రాన్సు

నిర్భయవాసము వేయబడిన ఫ్రెంచివైమానికులు తప్పించుకొనుట.

లండను ఆగస్టు 28:—గిల్బర్డు అక ఫ్రెంచివారి వైమానికులకు జర్మనీవారిపై ముట్టడినది తిరిగివచ్చుచుండగ స్విజ్ డ్లాండులో దిగక నిలులేపోయెను. ఇతనికి స్విజ్ డ్లాండులో నిర్భయవాసము చేయబడెను. కాని ఇతను తప్పించుకొని ఫ్రాన్సు చేరెను.

ఫ్రాన్సులో మిత్రములను చేయుచుట.

భారతీయ సైనిక నిధివారు వివిధములకు ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. ఇటీవల హ్యుటక్ మొనర్విక్ అభ్యుదయగు సర్ జాను హిల్ట్ గారు యుద్ధరంగమునకు, ఫ్రాన్సులోనున్న భారతీయ వైద్యకాలకులను క్రొత్త ఉద్దేశముల తెచ్చిపెట్టిరి. ఫ్రాన్సులో మిత్రముల చేయుచుటకు ఏర్పాటులు చేయబడెను. ఇచ్చట భారతీయులే మిత్రమునామానుల తయారు చేయుదురు. ఇండియాలో వాడబడునట్టి మిత్రముల నీడేశమున చేయుటకు ధనుర్ధికముగ వ్యయమగును. ఇంగ్లాండు దేశపు మిత్రములు హైందవ సైనికులకు బలమునుగాని సం తోషమునుగాని కలిగించుట లేదు.

రష్యా

జయమునలన రష్యాకు కలిగిన ఉపశాంతి.

లండను ఆగస్టు 28:—వెట్రోగ్రాదు—రష్యానుగత వారమున మిక్కిలి ఆశ్రయముతో నుండిరి. తరువాత కలిగిన నౌకాదళ విజయముల వారి కపారముగ ఉద్దేశమునకు కలిగించెను ఉత్సాహకరములగు కార్యములు చాలకాలము వరకు జరుపబడెను. ధైర్యసాహసములకు కనుపరచిన సిబ్బందీ నౌక 960 టన్నులది. ఇది గంటకు 12 మైళ్ళ వేగమున గయనము కలది. దీనిలోని సేవకుల సంఖ్య 148. దీని కధికారులు వెట్రోగ్రాదు కపాఫ్ అనునతడు ధైర్య ఆర్యవద్ద మిక్కిలి ధైర్యముతో పోరాడెను. చాలగా మిగిలినవారి సంఖ్య ఇంకను స్పష్టపడలేదు. కాని జర్మనులు 2 ఉద్యోగులను 40 అశ్వశులను ఖయదీలుగ గొంటిమని చెప్పకొనిరి.

రీగ జిల్లాలోని యుద్ధస్థితి మార్పు చెందలేదు.

లండను ఆగస్టు 28:—వెట్రోగ్రాదు—రీగ జిల్లాలోని యుద్ధస్థితి మార్పు చెందలేదు. స్వెట్రోగ్రాదు జర్మనులు ముట్టడించుచుండిగాని రష్యా సేనలు వారల నాటకవరము చూచిరి. రష్యా సేనలకు మధ్యకు రూడ జర్మను లెదుర్చుచుండిరి కాని రష్యా వారల ముందుకు వీని ముట్టలేదు. వైరిని ప్రకటించబడెను.

దారి దొంగలతో పోరాటము.

లండను ఆగస్టు 28:—వెట్రోగ్రాదులోనున్న రూట రుదలేఖి యిట్లు తలెత్తినాడ్ర సంవెను. 12 రు సోలీసుధలు లుకు, వారి ఉపాధ్యక్షుడు ఒక స్వీడను దేశీయుడుకు సాంసేక్ దేశపు దారిదొంగలతో పోరాడి చంపబడిరి. 22-రకు గాయములు తగిలెను. ఈ పోరాటము కేసీయవద్ద జరిగెను.

రష్యావారి నౌకాయుద్ధ విజయ ప్రశంసనము.

లండను ఆగస్టు 24:—లండనునగరమున రష్యా రాయబారి కార్యాలయమునకు సేను మధ్యాహ్నము ప్రజలు నౌకావిజయమునకు చాల ప్రశంసించుచు కొలహలముచేసిరి. రష్యా రాయబారియును ఆయన భార్యయును కనపడగ ప్రజలు జనుజనుధ్యానములు గానించిరి. అప్పుడు ప్రపంచమున కంతకును శాంతిని సగు మహావిజయము కలుగునాక యని కోరుచు రాయబారి చిన్న పసంగముచేసిరి రష్యావౌతాకమువైకెత్తబడినది రష్యా జాతీయ గీతము వాయించబడినది, ప్రజలు జూరు గారికి రష్యా సేనలకును విజయము కలుగునాక యని ఆశీర్వాదించిరి. సిస్టుట స్త్రీ జార్జి చక్రవర్తి గారికి విజయము కలుగునాక యని రష్యా రాయబారి యుపపాదించగా ప్రజలు అత్యుపాధ్యుల నొసర్చిరి.

జర్మనీ

ఒక జర్మను సేనాని ఉత్తరపులు.

లండను ఆగస్టు 24:—పారిసు—యుద్ధరంగమున ఆయన ధనులుగాని ఇతర పరికరములుగాని వదలి వేయగూడదు. మృతులకు జర్మను వైకులు తోడునుకొనిన పరాయిని లోపలి వుడతాను మాత్రము వదలి తక్కిన సామగ్రిలను నిట్టిటిని శరములమీదనుండి తీసి జర్మనీకి పంపవలెను. వారి బట్టలను ఇతర వస్తువులుగూడ పంపవలెను. అవి క్రొత్త సైనికులకు మరల వియ్యబడునని 4 వ బ.వే.యా సేనలకు సేనాని ఆజ్ఞాపించెను.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 24:—వాస్టెసుగో పరాసువారి యుద్ధము నడచుటకు జర్మనులు కఠిన ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. ఫెబ్రువరికి తూర్పుననున్న మెట్టలపై తీరమగు పోరాటము జరిగినది. దేశముకాపు ప్రాంతమున పరాసువారి క్రమించిన దేశమును మరల స్వాధీనపరచుకొనుటకు జర్మనులు పట్టుదలతో పోరిగాని వినియోగము లేకపోయినది. సోండ్ రెకు ప్రాంతమునగూడ జర్మను లోడిపోయిరి.

జర్మనీలో కలరావ్యాధి

లండను ఆగస్టు 24:—జర్మనీలో అనేక జిల్లాలలో కలరావ్యాధి ప్రబలముగా నున్నదని విదేశ కార్యాలయము వారు ప్రకటించిరి.

జర్మనులు సంధి యుద్ధము.

ఆమ్స్టర్డము. ఆగస్టు 28:—జర్మను రాజ్యాంగ సభకుమటకుముందు డాక్టరు వాను బెతు మను మాత్రే గారు ఏకాంతమున మంత్రులతోను ప్రధాని రాజకీయ క్షులతోను పత్రికాసంపాదకులతోను మంతనముండిరి. అవి తెలిగ్రావు ప్రతికరు జేసినానుండి తెలియబడినది. ఈ క్రొత్త ఋణముతో జర్మనీ దేశము ధనశూన్యమగును కాన గౌరవముగ సంధి చేసుకొనుట సమంజసమని జర్మను ఆర్థికమంత్రి చెప్పెను. చిహ్నులు మెండగుచున్నవి. కాని తొందర ఆలోచనలు మాని ఆంగ్ల మిత్రముడలివారి కనుకూలముగా సంధి చేసుకొనుట మంచిదని డాక్టరు వాను బెతు మను మాత్రే గారు చెప్పిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారి భావమునుగూర్చి కూడ దేశపర్యటన ప్రాసెస్ రిపోర్టు జర్మనీవారికి పొగుగానాటికది.

సిత్తిగులు చానుగా నెరుగనివారు గాని రష్యావారి నోడించుట సాధ్యమని తలంపరని జర్మను వారు మాత్రే గారునిరి. కాని తొందరపడవలదునని తీర్మానమును సభవారు చేయుటకు నిరాకరించిరి. రాజ్యాంగసభలో వెక్కుమంది సంకరమే ప్రధానమని తోచిచోచో నావలనకలుగు చూపునీతికి నేను తీరవాదిని కాబాలను నేను నాయుద్యోగమునకు రాజీనామానిచ్చెనని డాక్టరు వాను బెతు మను మాత్రే గారు రనిరి.

టర్కీ

గల్లిపోలిలో దుర్భరసంగ్రామము

లండను ఆగస్టు 28:—గల్లిపోలిలో ఆంగ్లేయులు సైనికుల దింపుచుండిరి. ఇచ్చట ఘోరమగు కలహము జరుగుచున్నది. 21 వ తేదీని బ్రిటిషువారు నౌకాదళ పీఠం గుల నౌకలనుండి దిండిరి. తరువాత టర్కీ-పటాల మొండి బ్రిటిషువారి ఆకాఫోర్లో రాకను. అవి టర్కీ వారు ప్రమండిరి.

దేన్మార్కు

జర్మనీవారి నౌకావిమానము.

లండను ఆగస్టు 28:—మెకొఆకు ద్వీపము నొద్ద జర్మనీవారి నౌకావిమాన మొకటి మెట్టకెక్కెను. దుర్భేదము దేన్మార్కువారిని. ఈ విమానము 24 గంటలలో ఆద్వీరమును విడుదలయెడల దీని దొరతనముచూచి స్వాధీనపరచుకొనుచు.

అమెరికా

ఆంగ్ల రాజ్యమువారు ప్రతినిధులను తీయ రాదనుట

లండను ఆగస్టు 24:—ఈ సంవత్సరము అమెరికాదేశమున ప్రతిపంతు తక్కువకు సంకుటవలన యుద్ధ కారణమున ప్రతిక విడుదల హెచ్చుగా సంకుటవలన ఆంగ్ల దేశము వారు వారి మిత్రదేశములవారు ప్రతినిధి హెచ్చుగా కొనుచుండుటవలన అమెరికాదేశపు ప్రతినిధులుగాండు ప్రతినిధులకుని చేయగూడదని ఆంగ్ల దేశమువారు నిశ్చించినందుల కేమియు నాకులతన చెందలేదు. తటస్థదేశములగుండ ప్రతినిధుల జర్మనీకి పంపుటయును అట్లు పంపి ప్రతినిధి సామ్యు గాబట్టుటయును చాల కష్టముగా నుండుటవలన వ్యాపారముల మునుచెసిరి. అవి న్యూఆర్లెయన్సు ప్రతికలు వ్యాసములను ప్రాసినది.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో జర్మనుల
వన్నాగములు.

లండన్ ఆగస్టు 24:— న్యూయార్కులో కర్రలు పత్తిక
ఇయల ప్రకటించింది. డెస్మాన్సు జేకేయింగ్ అమెరికా
జేకేయింగ్ నోట్సులను ఇతర ఆహార పదార్థములను విస్తార
ముగ పంపిణీ చేయు వారికి పరిమిత మిగిలిన వారి నన్ని
టిని మనకు పంపించునని జర్మనీ వారు ఆగించింది.

అరబెరుకొకను ముందుట

లండన్ ఆగస్టు 24:— అరబెరు నౌకను ముందుటకు
గూర్చి అమెరికా జేకేయింగ్ పత్తికలిగిన జర్మనులను మారుచునే
య్యింది. ఇంకన జర్మనులలో యొక్క వాదన చేయుట హంత
కనినో సువాదను చేయుటయే మరల పత్తికల వ్రాసింది.

“అరబెరు” కార్జన్సుము

లండన్ ఆగస్టు 24:— నీలిగ్ అంతు మిలిటరీ క్లబ్
తెలిపా:—

లండన్ ఆగస్టు 24:— న్యూయార్కులో నున్న విలే
ఖరీ ట్రేడ్స్ పత్తిక క్లబ్ తెలిపినది. అరబెరు నౌకను
ముందు నందులన తెలిపి నుండి తుహనా లేనియు రాలేదు.
కాని దేవతాపాక్షిణ్యము లేక జలసాక్షాత్తులతోటి పోరా
టమొకడు జరుపబడునని కోపనోహేరుండి కేట్రెయ వేగాడ్
గారు తెలిపా నంటి.

దెన్నపురి

సేనలలో చేర్చుట.

అలహాబాదు, ఆగస్టు 24:— ఈ నెలలో మంగళూరు
వాస్తవ్యులకు ఆంగ్లేయిండియనుకు పంపించునకు దార్చె
టుమై ఆక్సన్స్ బమ్మజమెంటు పటాలములలో చేర్చు
కొనడి యావక వెలికి కోయలు నాల్గవన్ను పటాలము
లొనిదివరకే చాలమంది చేర్చుకొనబడిరి. వారు తూర్పు ఆఫ్రి
కాకు వెలికి వారందరకు పరీక్ష కాగిన తరువాత వాస్తవ్యులు
కలవారు.

దేవాలయావరణమున గాను ఇంజనును

ప్రేరేపించుటకు దావా.

మద్రాస్ ఆగస్టు 25:— మద్రాస్ జేకేయింగ్ సంఘమువారు
దేవాలయావరణమున గాను ఇంజను ప్రేరేపించి దానితో దేవా
లము తలాకములలో నీరును దేవాలయము వెలుపలనున్న
దేవాలయము పుష్పవనమునకు వినియో
గించుచున్నారు. అట్లు గాను ఇంజను వెట్టుటవలన పుజల
పొగలుములను ఆరోగ్యమునకు భద్రమైన భంగము కలుగ
వచ్చునను నెవమన ముగించిపెట్టవారు మరల లైసెన్సు
కీలు విడిచింది. అట్లు పన్ను విధించగూడదని దేవస్థానమువారు
అడిగినను డిప్రెండ్రు ముగియుకొన్నా వావాచేరుగా దావా
కొట్టిచేయుచున్నది. కానియిన వారు జిల్లా కలెక్టర్లతో ఆటవి
చేరి జడ్జి గారు దేవస్థానమువారి కనుకలముగా తీర్పుచేప్పిరి.

జిల్లా సహకారసంఘము మహాసభ.

మద్రాస్ ఆగస్టు 25:— మద్రాస్ సహకార జిల్లాల
లో సహకారోద్యమమున పురస్కరించుటకు కాల్వేరీవారి
సంఘ మేల్పరచబడింది. వీరు శ్రేష్ఠ సహకారము సభచేసి
మద్రాసు నెల 18-19 తేదీలన జిల్లా సహకారసంఘ మహా
సభను జరుపుట చేర్చుచుచేసెదరు.

బొంబాయి

సహజమి దేవి గానికి

మిశ్రాహరవిందు.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— సంఘ సంస్కరణ కర్త
అరి యజ్ఞమున గాంచి మిస్స్ సహజమి నాయకు గారికి
భగవాన్ దాస్ మధువాస్ గారిక మిశ్రాహర విందుకొసగి.

బుద్ధుగవర్షుగారి రా.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— ఈ దినముననే బుద్ధుగ
గవర్షుగారు మంగళో ఉత్సాహంతో గారు ప్రజలను ప్రేమించు
నుండి వచ్చిరి. యస్. హెచ్. డెస్మాన్సుగారి మందిరమున బస
చేసిరి.

కర్మాచారి నౌకావిజయము

ప్రభుత్వ కార్యాలయమున పరీక్షలు పెట్టుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— కర్మాచారి నౌకాదళ విజ
యము కలిగిండుటకు అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయముల ప్రొ
త్యక్షముల పెట్టెలమునకి శ్రీ బొంబాయి గవర్షుగారు
గూపించిరి.

ఒక వృద్ధుమహమ్మదీయ నాయకుని మరణము

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— కర్మాచారి జరుపునకు
మేల్పరచు దావూకు జేకుమహమ్మదు మీయాను నూర్వాలా
గవర్షుగారు 105 సంవత్సరములు జీవించి మృతిచెందిరి.
ఈ యన యందు హిందువులను మహమ్మదీయులను
గూడ చాలగౌరవార్థము. అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయములకు
దుకాణములకు మూడుబడింది.

వల్లికుర్చీస్ కమిషను వారికి సోల్సు.

బొంబాయి ఆగస్టు 25:— లండన్లో నున్న విలేఖరీ
ట్రేడ్స్ పత్తికలిగిన పత్తిక 5 వ తేదీకి ఇట్లు తెలియపర
చెను:— వల్లికుర్చీస్ కమిషనువారి రిపోర్టుకు యాకాల
మున ప్రకటించవచ్చునా అనిపించుచు గూర్చి ప్రజలు చ
ర్చించుచున్నారు. ఈ అంశము కమిషన్లపై ఆధారపడియుం
డతను. కాని దీనిని ముఖ్యున తమకురచ్చిన నూచనముల
వారు చేయవచ్చును. వై అంశమున తీర్మానింపవలసిన వారు
చాలబల్లెగే గాలై యున్నారు. శ్రీ రాజప్రతినిధి గారితో ఆగ
చనము గలిగిన తరువాత చాలబల్లెగే గారు తమ జవాబుదారి
పై ఆసోర్టును వెల్లడింపవచ్చును. లేదా ఈ దినమునకు మం
త్రికర్మమువారికైన తీర్మానముమిత్తము పంపవచ్చును. కమిష
న్లకు వెక్కు అంశముల తమ అభిప్రాయముల నీయవలసియుం
డెను. అందుచే ఈ రోజు వెడ్డగంధ మెయ్యుంది. ఎవ్వకు
ప్రకటించ నిశ్చయించినను, అప్పుడేన పుస్తకముల వెట్టెల
లోని తాళము చేరువలసి యున్నదియు, అందుచే నీటిలోని
వృత్తాంతము అతిశయస్థమునందు ముటకు ఆనకాశములేదనియు
అను విషయములపై మార్పు కొంచ ముగా చరణానికి తేలవని
య్యున్నది. అధికారుల ఆకమతిలేనంత ఆసోర్టు ఆయనట్టి
యొ, పత్రికాంధాదమున కలిగించునట్టియు కొన్ని విషయ
ముల పోకటింపబడుట అసంభవముగాను అందువలన రిపోర్టు
అంతయు పోకటింపబడినప్పుడు, దానినియ తగ్గిపోవును

బొంబాయి యంత్రశాలల పనివాండ్ర సభ.

బొంబాయి-ఆగస్టు 24:— నిన్న సాయంత్రమున జరి
గిన సభకు శ్రీ వెల్లింగ్డు ప్రభుత్వ గారు ప్రభుత్వ గారు గూడ
వచ్చిరి. యద్దమున నుండి లేచిపోని కదంబులను విమ్మి పు
నాంధ్రు భీల్లింగ్డు వారికి నిజమగు సంగతులనే తెలుపుట
యందును వారికి నీరుగ రరపుటయందును వారి యొగ్గజేయ
మును వహించుటయందును పనిచేసిన కావగరహిత వర్తకసభా
సభ్యులకు ప్రభుత్వమున ప్రత్యేకమున్న నోసుగుట కీసభ
జరుపబడింది. ఆ సేక వ దం తు య బయ్యెల దేరి న వి.
న క త ర్క ట ము ల కు య ద్ధ క్రి య ను న్ననే ి
వా:కి వై కాన్సరులకు ముఖ్యులను దొడిగించి స్త్రీయల
నిండ ఎక్కించి బొంబాయియండి ప్రాన్సి దేశమునకు పంపు
చున్నారు. ఆచట నీ మృగములు జర్మనులతో పోయను
అను నది ఈ సదాతులలో నొక్కటి. ఇట్టి వెన్నెయో బయ్యె
దేరింది. ఒక పాక శ్రీ గవర్షుగారు పునాండ్రతో ముచ్చటించు
చును ఎవ్వరు నాక కలన మీకట్టి ప్రమాదమును కలుగదు.
మేము నివసించు భవనము సముద్రమునకు చాల సమీపమున
నున్నది నుడింది. వారి వి శ్రీ గవర్షుగారు రాత్రుల
యం రాధికముకు విధించి ఎటకో బోయి మరల
యం గ త ము న క చ టి కి వచ్చుచున్నది. కొందరు
వ్యాఖ్యానముచేసిరి. ఆ వారు తెలిసినది శ్రీ వారు నుడింది.
పిమ్మట శ్రీ కారిటుల ప్రసాదించిరి. “ఈ పట్టణమున నున్న
కార్మికు లందరకు సర్వతేజ వ్యాప్తమగు నీ మహాసంగ్రామ
సమయమున దొరతనమువారికి సాక్షాత్కరమున ముగించుటకు
మీ కందాతుకు మందముల నొనర్చుటకు నేరచటకువచ్చితిరి.
అనుదినమున నిపుణులగా వివేకతల్పువారిపుణులగు వాగాత్మా
నందమునకు గాను తెలియుచున్న నీలివాగ్ధము మీ కెంతయు
నాంధోశనము కలిగించుచు గానున్నది నే నెరుంగుచును అయి
ననుమిలో చాలమంది యాధారంధమునుండియు ఘనవహులు
చేసియుండుటచే నీ వర్తకులను మంతము మీయచులకొన్నది
నే నెరుంగుచును. యద్దములో నాంగ్ల దేశమువారు ప్రవేశించు
టకు ౪౮ కారణము యద్ధంధరములు మున్నగు విషయము
లకు మీకెగింది మీయచుల నిష్కలమముగ నొనర్చిన ఈ
సభవారికి ప్రభుత్వ సర్వాధికారివగు నేను ప్రభుత్వమువారి
పక్షమున వంజనముల వెలుగగొరెదను. అది శ్రీ గవర్షుగారు
నుడిచిరి. పిమ్మట శ్రీ వెల్లింగ్డు ప్రభుత్వ గారు వారికి ఆమోద
పత్రముల నొసంగి “యొ 19-1-15 సంవత్సరమున ప్రభుత్వ
మువారికి చేసిన సహాయమునకు ప్రభుత్వమువారి ఆమోద
గూడకముగ మీకీ పత్రము శ్రీ గవర్షుగారి ఆమోదము
నకునుండి యొసంగబడినది తన ప్రత్యేకముల వ్రాసుబడినది.

ఒక యుద్ధ ప్రదర్శనము.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— శ్రీ బొంబాయి గవర్షుగారు
గారు శ్రీ విల్లింగ్డు ప్రభుత్వ గారి సోవకత్వము క్రింద బొం
బాయి యంత్రశాల కై ప్రదర్శనసంఘము వారిక ప్రదర్శనము
చేసిరి. దీనిలన వచ్చిన సొమ్ము యద్ధ ధికి యివ్వబడును.

నారి కేళదినము.

ఒక పండుగ.

బొంబాయి ఆగస్టు 24:— వై యంత్రశాలము యాదిన
మున జరుపబడినది. అన్ని కచ్చేరీలు వర్తకసంఘములు మూడు
బడినవి. వర్షములంతమై, తమ వ్యాపారమును మరల మొదలెడి
వచ్చునని తెలుపుటకై యాదినమున సముద్రమున పువ్వులు,
టోకాములు వేయుదురు. పట్టణమున వెల్లెరు ఈ త్యాహజనక
ములకు కార్యముల ప్రవర్తించిరి. ఈ దినముననే రహస్యవారి
నౌకాదళ విజయవాగ్ధ తెలియబడింది. ఇది ఎంతయు చిత్ర
మైన విషయమైయున్నది.

బంగారము

అమెరికాధాన్యమున శాఖ.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— వై శాఖ యొక్క డైరెక్టరును
సర్. ఛార్లెస్ కోవ్ లె దు గారు సింబాకు వెలిరి.

ఒక తిప్పిస్త్రీ కేసు.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— ప్రాప్తల వహారాయ అను
నతడు బంగారా రాజకీయశాఖా కార్యాలయమున శేఖరుడు
గా నుండెను. అతనిని కొంతకాలమువరకు పనినుండి తొలగిం
చిరి. అప్పుడాతడు కరాచికి వెళ్లి గోస్సులను ఖరీదు చేయు
కార్యాలయమున శేఖరగా చేరి విశేష మొత్తమును హించి
పోయెను. కరాచీ మేజిస్ట్రేటుగారి వారంటువీడ యా యుర
కుని పోలీసువారు పట్టుకొని కరాచినుండి యుత్తరపును వచ్చు
వరకును బామియూద విడుదలచేసిరి.

కీర్తిశేఖరులగు నోపాలచంద్ర సర్కారు శాస్త్రీ గారు

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— నేడుదయమున శాస్త్రీ గారు
కలకత్తాలో స్వగృహమున మృతిచెందిరి. ఈయన కలకత్తా
వైశాఖ్యలో నుప్రసిద్ధులగు నటుగానుండిరి. హిందూలా
యందు వీరికి గట్టి పాండిత్యముండెను. వీరధర్మశాస్త్రమును
గూర్చి అనేక గ్రంథములను వ్రాసిరి. వీరికొన్ని జడ్జీలు
గూడ తీర్పులలో వీరు వ్రాసిన విషయములనే ప్రమాణము
లుగా ముఖ్యమందురు. వీరు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘ
మున సభ్యులుగానున్నారు. వీరు కొంతకాల మా విశ్వవిద్యాల
యమున వ్యాఖ్యాత్రు సభ్యులుగానుండిరి.

బంగారా గవర్షుగారి వర్తకులము

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— శ్రీ బంగారా గవర్షుగారు
గారు శ్రీ వెల్లింగ్డు గారి సోవకత్వమున గారితోను
వర్తకులమునకు బయలుదేరి. నేడుదయమున టాంగ్లీకి
వచ్చిరి. నిన్నున వాహజీకుండి టాంగ్లీకి వీరుప్రేమలాంబినిద
బయలుదేరగా అది మెట్టుకెక్కినది ఎన్నిప్రయత్నములు
చేసినను దానిని నీటిలోకిత్రోయట సాధ్యపడలేదు కాన
వీరు మరల టాహటకుకు వెళ్లి నేడుదయమున 7 గంటల కవట
పడవమీద బయలుదేరి 9 గంటలకు టాంగ్లీకి వచ్చిరి. పుర
పాలకసంఘమువారును జిల్లావోర్డువారును మహమ్మదీయసం
ఘమువారును సర్వాప్రత్యక్షములను సమర్పించిరి శ్రీ వారు వారి
కుచిత్రోత్తరముల నొసంగిరి

సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనులకు తాత్కాలిక

వైశాఖ్యోగములు.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:— హిందూదేశములోను యద్ధ
రంగములలోని ప్రసిద్ధిస్థానములలో పనిచేయుటకు సివిలు అసి
స్టెంటు సర్జనులకు తాత్కాలికముగ కమిషనులను ఇచ్చుటకు
గూర్చి ఇండియా దొరతనమువారి స్థానిక ప్రభుత్వముల వారికి
వ్రాసిరి. అట్లు అంగీకరింప గోరువారు రజరంగమున పనిచేయు
ట కర్తవ్యముగా నుండవలెను. హిందూదేశములో పనిచేయు
వారికి తాత్కాలికముగ లెప్టినెంటు వీరు
ద మియ్యబడును 8500 జీతమును 8800 జీతమునను
ఇవ్వబడును. ఈ యుద్యోగము వీరికి భూమివరులకు దొర
తనమువారు బాధ్యులుగాను రజరంగమున కేరవారికి కోజుకు
పా 1-4-0 జీతమును ఇవ్వబడును. భోజనము తెట్టబడును. బస
ఇవ్వబడును 70 పాకులు పనిముగలుగానే ఇవ్వబడును.
ఇతర ముజరాబుగూడ ముట్టుకు. చాలమంది ఈ పనుల నంగీ
కరింపు రని యూహించుచున్నారు.

సర్వలారెన్సుజిన్సిన్సుగారిసారవార్తము

తొట విడు.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:—నేడు సాయంత్రము కలకత్తా క్లబ్బులో సర్వలారెన్సుజిన్సిన్సుగారిసారవార్తము కొనసాగి కలకత్తా ప్రభుత్వమునకు సర్వలారెన్సు జిన్సిన్సుగారి సారవార్తము పంపించుటకు ఘోషించిరి.

ఆయుధశాసనపు కేసు.

కలకత్తా ఆగస్టు 24:—కొత్తాంపెనిలో సోయిన తుపాకుల మున్నగునవి సంబంధమున పోరాడుటకును లేబడినకేసు నేనువిచారణ చేయబడినది. ఇవన్నీయు పోరాడు గారు సాక్షులును పోలీసువారు చెప్పినది సత్యము గాను నేనాయితీకన్నకు వెళ్లినట్లేను. నేనాటిలో నొక ఇంటి నున్న నాన్నపితుని మావభోతి, అడవిట లేదు. నేను మరలినప్పుడుండగ పోలీసువారు నన్ను పట్టుకొని అదంతికి తోసుకొనిపోయిరి. అడవిటండి నన్ను వెళ్లినాడు తీసుకొని పోయిరి నన్ను మిగిలే బట్టుకొంటిరని నేను పోలీసువారిని 4 సార్లు అడిగితిని. పోలీసు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చులేరి. అని ముద్దాయా వాట్నాలనుచ్యేను నాయురా చేయబడినది

పంజాబు

మకుతులీగారు. దొరతనమువారివచ్చు

ముజరాను తీరస్కరించుట.

లాహోరు ఆగస్టు 24:—కామ్రేసు ప్రతికాసంపాదకుడగు మహమ్మదాలీగారి సోదరడగు మకుతు అలీగారికి డాక్టరీలో నిర్బంధనము విధించిన సందర్భమున దొర తనమువారాయుడు నెలకు రు 100 లు ముజరా ఇచ్చుట కంగీకరించి ఆయన ఎట్టి ప్రభామిత కార్యములలోను పని చేయరాదని ఆజ్ఞాపించి ఆమొత్తము చాలతక్కువయని ఆయన నిరాకరించి

మహమ్మదాలీగారి ముజరా.

లాహోరు ఆగస్టు 24:—మహమ్మదాలీగారికి దొర తనమువారు నెలకు రు 250 లు ముజరా ఇచ్చుట కంగీకరించిరి. ఆమొత్తములో నెలకు రు 25 లు తుతున డిల్లీలో నిర్బంధ వాసము విధించుడిగి డాక్టరీలో కాస్తాగారికిచ్చెదమని మహమ్మదాలీగారు వ్రాసిరి కాని మహమ్మదాలీ గారికి దొరతనము వారిచ్చు మొత్తము తక్కువగాన నేను ఆ రు 25 లు అంగీకరించనని డాక్టరీలోని గారు వ్రాసిరి. ఆయన తనకుగూడ కొంతముజరా నియ్యింపబడని దొరతనము వారి నే కోరెదను.

లాహోరు ప్రత్యేక వ్యాయస్థానము.

లాహోరు ఆగస్టు 24:—ఈ వ్యాయస్థానమువారు సింలాలో తీర్పుగ్రామునున్నరు. 15-9-15 న తీర్పు చెప్పెదరు. పిమ్మట చిల్లరకేసులనిచారణ ప్రారంభము. కావచ్చును.

బాపి బందిపోయి కేసు.

లాహోరు, ఆగస్టు 24:—23న తీర్పు చెప్పబడినది జంగుజిల్లాలో వాట్టి కేసులవారి గ్రాములలో బందిపోటు జరిగినది. 94గురు మొదట వ్రాసుబడినది. వీరిలో 18గురు పరారయ్యెను. 67గురు :డివికెట్టుబడి 24గురికి శిక్ష విధింపబడినది. వీరిలో 22గురు అపీలుచేసిరి. ఫిఫ్తకోర్టువారు 6గురిని, విడుదల చేసిరి ఒకనికి 7 ఏ డ్ల శిక్ష 5 ఏ డ్ల తగ్గించబడినది తక్కిన అపీళ్లు త్రోసివేయబడినది.

నిర్బంధ నివాసము

లాహోరు ఆగస్టు 24:—లాహోరు ప్రత్యేక వ్యాయస్థానమువారు మెహతానంద్ కిషోరు అనునతిని పట్టికొని ఇతని అరెస్టు చేయుటకు కుకవారమునాడు వారంటుచేసిరి ఇప్పుడు ఇతనికి నిర్బంధ నివాసము విధింపబడినది అనుభూతి అయినట్లు తెలియబడినది

ఆగ్రా

“ఆగ్రాటైట్” పత్రిక.

ఆగ్రా ఆగస్టు 24:—మొయిత్రిగారివై మోపబడినదిగా నేరపు కేసులో ఆతడు నేనుకుకానట్లు మేనేజ్మెంటు గారు తీర్పుచెప్పిరి. వాస్తవతీకకు ప్రకటియటకు మొయిత్రిగారి రథిక శ్రమపడుచుండిరియు, కళముగాని కొన్ని యిక్కట్లను వలన ఆ ప్రియత్నులు కొనసాగినది కాననియు, చందాలను పుచ్చుకొని ప్రజల మోసముచేయు ఉద్దేశము నుద్ఘాతించుకొనుటయేనని ముద్దాగితరపున వ్యాయస్థానము వారు వాదించిరి.

సిన్హా

భావల్పూరు సంస్థానమువారి యుద్ధవిరాళము. సింలా ఆగస్టు 24:—భావల్పూరు సంస్థాన పరిపాలక సంరక్షక సంఘమువారు యుద్ధరథికి రు 25000 లు సొసంగిరి. శ్రీ రాజప్రతినిధి గారు ఆవిరాళమును స్వీకరించిరి.

వైజాయుగారి సారవార్తము శ్రీ రాజప్రతినిధి గారు విడు చేయుట.

సింలా ఆగస్టు 24:—నేడు సాయంత్రము వైజాయుగారి సారవార్తము శ్రీ రాజప్రతినిధి గారు విడుచేసిరి. సర్వసేవాధిపతి గారును చాలమంది పాశ్చాత్య ప్రముఖులును మాన్వీ ఆపామరు ఉన్నేనుగారును ఎస్, సారెలుగారును విడుతుకుదొచ్చిరి. శ్రీరాజప్రతినిధిగారి అతిథులగు క్రిష్ణమకుచురాగారు గారు నవాబు సర్ ఫర్దువజ్జుగుబహదూరుగారును నవాబు జీస్మరు యోదాలా బహదూరుగారును మరికొందరు పాశ్చాత్యప్రముఖులును గూడ విడుతుకు దొచ్చిరి. సర్ ఆల్బ్రాడరు ఫిష్లేగారికి సి. ఎస్. ఐ లి రు ద చి హ్ ను ను నవాబు ఫరీదుజుగుగారికి సి. ఐ. ఇ. బిరడకొచ్చుచును శ్రీ వా సొసంగిరి.

సింలాకు విచ్చేసినవారు.

సింలా ఆగస్టు 24:—రంగదేశపు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు గౌ. డి. సి. లియన్ గారును, విద్యాకాళా డెక్టరగు చార్మెలుగారును, నవాబు డెక్టరగు చిన్ గారును ఈడినమున సింలాకుదొచ్చిరి. వక్కానకేంద్రవిద్యాలయ యత్నమునుగూర్చియు, రంగదేశములో విద్యావిషయముల వెక్కిరింటినిగూర్చియు వీరు ఇండియా దొరతనమునాటిో ప్రసంగితురు.

లిమిడివాసులగు భాతుసాహెబ్ గారు కూడవచ్చిరి.

గోదముల ధరలు.

సింలా ఆగస్టు 24:—పంజాబులో ఇటీరల వర్షములు తరిగినను గోదముల ధరలకిదురున్నవి. ఇతర ప్రదేశముల గోదములధరలు కలిగియున్నవి.

Table with 3 columns: Commodity, Price, and Unit. Items include Kanabur, Mirat, and others.

భారతీయచట్ట సమీకరణశాసనము.

సింలా ఆగస్టు 24:—వైలిల్ల పార్లమెంటు సభల ఆమతి కడసి.సి. గాని ఇండియా కింకను పంపబడలేదు. 1-1-1916 తేది నుండిగాని ఇదిశాసనముగ అమలుజరుపబడదు. కొన్ని నెలలవరకు సరనిపబడిన ఆశాసనము మాకు చేరను.

ఫిజి ద్వీపములు.

సింలా ఆగస్టు 24:—ఫిజి ద్వీపములు ఆస్ట్రేలియా రాష్ట్రములలో చేర్చబడుననుదందమును ఆధారములేదని అధికారము ప్రకటించి.

యుద్ధవిషయక తంతివార్త

సింలా ఆగస్టు 24:—28-న తేదీ ఇండియాను శ్రీ గారు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి యాక్రంది తంతివార్తనుపంపిరి.

రుష్యరంగము.

రిగా జలసంధినుండి జర్మనీవారి నౌకలు తమిషేను బడెను. రుష్య నౌకాధికారికారు లీక్విడిప్రకటనము చేసిరి. ఆగస్టు 16:—రిగాజలసంధి ముష్టావరమునకున్న మాస్కోముల జర్మనులు తమనెల బలమయకొని ఎరించిరి. నట్లయినందు ముందుండి దారి మరుగున శత్రుసేనాసమూహములు రిగా జలసంధిలోనికి చొచ్చుకొనినది. వీటినిమర్చుచు రష్యను సేలు మోకుకు పోయినది. 19, 20 ఆగస్టు:—రష్యను నౌకలతో సోరాదుచునే శత్రువులు రిగాజలసంధిలోని ప్రదేశములను ది పరిశీలించి. 21 ఆగస్టు:—తమకునష్టములు కలుగును. జరుగుచున్న ఫలితములు విశేషముగ కలుగుట కనకాశములు లేదని తలంచి జర్మనులు రిగాను విడిచి వెట్టిరి. 16-న తేదీ మొదలు 21-న తేదీవరకు 2 జర్మను ప్రాజెక్టు 8 జర్మనీవారి బూర్జువాపడకలు నుండివేయబడినది. తేదా యుద్ధమున గానుండే చేయబడినది. ఆంగ్లజలాంతర్గామి జర్మనీవారి వెర్జుకు ద్వకాక నౌకవారి బూర్జువాతో కొట్టిరి. ఈ యుద్ధకాక మోట్టి ఆరు పేరగులనదియు, రిగా కుత్తరమునూరుమెళ్ల మాముననున్న వెర్జుకునట్ల జర్మనీవారు పై స్వముల దింప వెట్టిందినియు ముష్టా ఆఫ్ఫములు సభలో తెలియజేసెను. ఇప్పుడు పైకులతో నిండి యుండిన నాలుగు జర్మనీవారి వెర్జుపడకలు వచ్చెను. వాటిని రుష్య వారు పట్టుకొనిరి. రిగా ప్రదేశమున నున్నట్టియు, పశ్చిమున, బాకోవ్ స్టాట్, ద్వీప్సులరెట్టున నున్నట్టియు రుష్యను పైస్వములు పైర్వముతో నిలిదియున్నవని వార్తప్రకటించి. అప్పుడు మెన్ ఎడ

గట్టునను, అప్పుగుబోలక నడ్డును ముఖ్యమైన మార్గులు లేవు. ఆసావిన్, లోవర్ బోబర్, అప్పుగునాయా, బీర్ స్టాక్ (తెలుగులిల్లా విమ్మ) యిగువదారి పొడుగున, బ్లొకె గూర్గుల్లు-య్యాపడేశముల రుష్యవారుంచిన నై న్యములు ఆయావోట్ల నుండి మార్గుబడలేదు.

జర్మనీవారి పైస్వములు బీర్ స్టాక్ను ఆక్రమించుకొని బీర్ స్టాక్ (తెలుగులిల్లా విమ్మ) యిగువదారిని బీర్ స్టాక్వద్ద ఉత్తరమున దక్షిణమున దాటినవని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి. డిబ్బోగా సమీపమునను బ్లొకెదిక్కునను, ప్రస్తుతిల్లా విమ్మనకు ఆస్వయమునను యుద్ధము జరుగుచున్నది.

ప్రాను.

ప్రభావ విషయము లేవు. ఇటలీ. ఇటలీవారు టర్కివారి యుద్ధమును ప్రకటించిరి. సెక్కుస్థలముల ఇటలీవారి రథివృద్ధి నొందుచుండిరి. కాక్టామై ఒక బల్లమైన కండకమును పట్టుకొనిరి. శత్రువుల కిరిమిరి. వారి విమానములు శత్రువుల ముట్టడించెను. బాంబులు వేసినవి.

ఆంగ్లజలాంతర్గామి మెట్టకమ్మట. సాల్వొల్ట ఆరు డెవ్యూగ్లవారి ద్వీపమునకు ఆంగ్ల జలాంతర్గామి మెట్ట ఎక్కెను. ఇట్టి ప్రితిగానుండ ఒక జర్మనీవారి డిప్టోయరు తమవై ఫిరంగుల గాల్యెని. ఆనాకాధికారి తెలియపరచెను. ఆప్పుడతడు జలాంతర్గామిలోనున్న నావికుల దాని వదలివేయడని ఆజ్ఞయిచ్చెను. వాడుకలు నిట్టిలా నున్నప్పుడుగూడ జర్మనీవారు వారివై మరఫిరంగుల ప్రయోగించిరి. ఆప్పుడు ఇరుతెలవారికి మధ్యమున ఒక డెవ్యూగ్ల బూర్జువా పడక వచ్చిరిచెను అది జర్మనీవారి డిప్టోయరు ఫిరంగుల కాల్పుటమాని వేసి వెళుకుపోయెను.

మధ్యపరగనాలు

అభ్యుదయ కేసు

అలహాబాదు ఆగస్టు 24:—ప్రతికాశాసనము ప్రకారము ఆభ్యుదయ ప్రతికమ భరావతు కట్టవలసినదని మానసియులగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారికయ్యబడిన యుత్తరపు రద్దుచేయబడునని తెలియచున్నది. వివరములు కేపు తెలియగలవు సర్ జేక్సు మెస్టరుగారిటుల ధర్మ పక్షపాతులై సాహసించినందులకు ప్రజల మన్ననలకు చాల పాత్రము కాగలరు. కాని ఆభ్యుదయ ప్రతిక మరల ప్రకటించబడదు.

రుష్యాలో జాతీయముగత్తినగు. లండను, ఆగస్టు 25:—ప్రెస్బ్యుగ్రను. రుష్యాలో జాతీయముగత్తినగు నేర్పరుచుటకుగూర్చి నేడు వాడుకులందరును సభచేసిరి.

అరబికు నౌకను ముంచుటనుగూర్చి వైటువారు కంపెనివారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 25:—మేము అరబికు నౌకను బూర్జువాతో కొట్టలేదని ముందు జర్మనీవారనకుండ వైటువారు కంపెనివారిటుల ప్రకటించిరి. అరబికు నౌకను బూర్జువాతో కొట్టినది. కెప్టాను ఫిండిగారికి జలాంతర్గామి కనబడలేదు. బూర్జువా మాత్రము స్పష్టముగా కనబడినది. అరబికు నౌక జలాంతర్గామిని కొట్టబోయే ననుట కాధారమే లేదు కెప్టాను ఫిండిగారు తుకెక విడువజేలేను. తప్పించుకొని పోవోవుటకు అరబికు ప్రయత్నముచేయజేలేను. బూర్జువా కనబడితరువాత రక్షణ పు యత్నము చేసినది. హెచ్చరించబడుండే అరబికు నౌక ముంచబడినది. అరబికు నౌకలో అనేకదేశముల ప్రయాణి (లండి) ఆనాక విశేషముల నేగుచున్నది గాన వానిలో ఆయుధసామగ్రిలు కలవకుట కాధారమేలేదు. వానిలో ఫిరంగులు వెట్టుటకు ఏర్పాటులేదు. ఫిరంగులు లేనేలేవు.

మ్యూసాతో వేల్పుగో మ్యూసనివాస్త్ర సమ్మెము. లండను ఆగస్టు 23:—ఈసనివాస్త్ర సమ్మెము ముజరాను మోద్దొయటకు రూస్సికన్ గారు పంపించిరి. కాని వారు కోరిన మరయొక కోరికను మాత్రము పుష్టుతము నెరవేర్చుటకు సిలులేదు.

ఆర్థికముల సభ

లండను ఆగస్టు 28:—మోలానలో మెకెన్నాగారును పరాసు ఆర్థిక మంత్రిగారును సమావేశమై ఆనేక విషయముల చర్చించిరి వీల అమెరికాదేశపు మారకమును గూర్చి ఆలోచించిరి. త్వరితగతినే లండనులో మరయొకసభ జరుగును. ఆసభకు రుష్య ఆర్థికమంత్రిగూడ రావలడు.

అరబిక్ విషయము.

లండను, ఆగస్టు 28:—వాషింగ్టను—అరబికును ముంచుటకుగూర్చి జర్మను ఆధికార్లు ప్రకటనము మాకు చేసినది ఆరు అమెరికా దేశము మంత్రిగారు య్దముగాను అమెరికారాయవారికి తెలిపారై విచ్చిరి. కాని జర్మనువారి సమగుమనిమాత్రము అందువ్రాయబడలేదు. జర్మనసంగతి వారికింకను పూర్తిగ తెలియకుండనున్నది.

THE GREAT WAR.

German Submarine Works Bombarded.

NATIONAL SERVICE IN BRITAIN: A QUESTION OF TIME.

Ovations for Russian Naval Victory.

GERMANY'S ANXIETY FOR PEACE.

A SECRET MEETING OF GREAT MEN.

[Reuter's Agency.]

CREAT BRITAIN.

Holt Liner Sunk.

Captain Killed at his Post.

LONDON, August 23.
The Holt Liner "Diomed", 4,600 tons, has been sunk. The crew were landed to-day. The Captain was killed on the bridge and several of the crew were injured.

The Lives Lost.

Three were killed outright on the "Diomed" and seven were drowned.

National Service Impending.

Lord Derby's Important Announcement.

LAHORE, August 24.
LONDON, August 23.
Lord Derby, often described as the champion Recruiter, presided on the 21st instant at a meeting in Manchester of the representatives of Unionists' Associations throughout the country. A resolution was unanimously passed expressing confidence in the Government and promising support to any step necessary for an early victory. Lord Derby explained before hand that supporting the resolution meant supporting national service. He expressed the conviction that the Government accepted the principle of the question. It was simply when the national service should be imposed.

German Submarine works Bombarded.

Good Gunnery of British Warships.

LONDON, August 23.
A telegram from Flushing describes the British warships directing their fire on the Selway engineering and submarine Construction Works. The bombardment from the sea was terrific from six to six thirty and the replies from German artillery became weak till all the batteries were finally silenced. Heavy clouds of smoke rose over the port. Two large British war vessels were still off Zeebrugge at nine o'clock.

FUNERAL OF E. 13 VICTIMS.

Denmark's Generous Offer.

Impressive Scenes at Copenhagen.

COPENHAGEN, August 23.
Great Britain has accepted most gratefully Denmark's offer to transport the dead bluejackets. Consequently the steamship "Vidar" has been transformed into a funeral ship. The hold is now a chapel and fourteen coffins will be placed there covered with wreaths for the heroes of E. 13. The "Vidar" after a service in the Navy Yard sails on Wednesday for Hull. An impressive memorial service was held yesterday on the English Church at Copenhagen in the presence of a crowded congregation.

Germany Apologises to Denmark.

Instructions to Commanders.

LONDON, August 23.
COPENHAGEN.—Germany has apologised to Denmark for firing on E. 13. The German commanders have been strictly instructed to observe neutrality.

Germany's Silence Over the "Arabic" Outrage.

LAHORE, August 24.
LONDON, 23rd Aug. A New York correspondent of the "Times" states that since the sinking of the "Arabic" not a word had been received from Berlin, but Captain Weigand has wired from Copenhagen that the submarine campaign is to be continued ruthlessly.

War Honours.

Further Details.

LONDON, August 23.
The following Victoria Crosses have been awarded:—
Cap. J. F. Butler, King's Royal Rifles, Attached Gold Coast Regiment, for most conspicuous bravery in the Cameroons. On November 17th, with a party of thirteen men he went into the thick bush and immediately attacked the enemy about a hundred strong including several Europeans defeated them and captured their machine gun and many loads of ammunition. Also on December 27th, when on patrol duty with few men he swam the Ekam river which was held by the enemy alone and in face of brisk fire completed his reconnaissance on the further bank. He returned in safety two of his men were wounded, while he was actually in water.

Capt. C. C. Foss, Second Bedfords, for most conspicuous bravery at Neuve Chapelle on March 12th. After the enemy had captured one of our trenches and counter-attack made by one Officer and twenty men had failed Foss on his own initiative dashed forward with eight men under heavy fire and attacked the enemy with bombs. He captured a position including 52 Germans occupying it. The capture of this position was of the greatest importance and utmost bravery was displayed in essaying the task with so very few men.
Corporal William Cosgrove, First Munster Fusiliers, for most conspicuous bravery in leading his section with great dash during our attack from beach to eastward of Cape Helles on April 26th. Cosgrove pulled down posts of enemy's high wire entanglements single-handed notwithstanding terrific fire in front and on flanks thereby greatly contributing to the successful clearing of heights.

FRANCE.

A Paris Communique.

PARIS.—The Germans are making great efforts to stem the French offensive in Vosges. A very violent battle is raging on the heights eastward of the river Pecht. The Germans made frequent counter-attacks which failed to recapture the ground lost on Barrenkoff. The enemy was also again defeated on the crest of Sonderrach.

Interned French Aviator Escapes.

Return to France.

LONDON, August 24.
The French aviator Gilbert who was interned in Switzerland where he was obliged to land on returning from a raid on Germany has escaped and arrived in France.

RUSSIA.

Demonstrations before Russian Embassy.

Ovations for Russian Naval Victory.

LONDON, August 24.
There was a remarkable spontaneous demonstration outside the Russian Embassy in London this afternoon conveying congratulations on the naval victory and encouragement in the brilliant defence that is being offered by the Russian Army. The Russian Ambassador and his wife were given ovations. The Ambassador in a brief speech of thanks said "We have had one success and more will come" (Loud Cheers) bringing peace to the whole world." The Russian flag was then unfurled the band playing the Russian Anthem. The crowd gave cheers for the Tsar and the Russian forces.

The Ambassador then called for cheers for King George which were heartily given to the singing of the National Anthem.

Russian Relief at Success.

The Plucky Gunboat Described.

LONDON, August 23.
PETROGRAD.—The naval successes have come as a great relief after the strain of the past week. The scenes of joy lasted long. They included enthusiastic demonstrations outside the British Embassy. The plucky little "Siboutch" was a vessel of only 960 tons with speed of twelve knots and a crew of 148. Her Commander Teherkasoff distinguished himself at Port Arthur. The number of survivors is unknown though the Germans say they captured two officers and forty men from the sea.

Situation in Riga Unchanged

German Offensive Held Up.

LONDON, August 24.
PETROGRAD.—A communique says that the situation in the Riga district is unchanged. The Russians are holding up the German offensive on the Sventa and between Vilna and the Niemen.

TURKEY.

Heavy Fighting in Gallipoli.

Naval Guns Landed at Suavla Bay.

LONDON, August 23.
A Turkish communique shows that heavy fighting is in progress in the scene of the fresh British landing at Gallipoli. The Communique mentions the landing of naval guns on August 21st after which the enemy numbering a division attacked in the district of Anaforta.

TELEGRAMS.

PERSIA.

Fatal Fight With Brigands.

A Swede and Gendarmes Killed In Persia.

LONDON, August 23.
Reuter's correspondent in Petrograd telegraphs that a Swedish instructor and twelve gendarmes have been killed and twenty-two wounded in a fight with Persian Brigands near Kasvine.

GERMANY.

The German Peace Movement.

AMSTERDAM, August 23.
The "Telegraph" learns from Geneva that Dr. Von Bethmann Hollweg convoked a secret sitting of Ministers and leading politicians and publicists prior to the sitting of the Reichstag.

The Finance Minister explained that the new War Loan would completely exhaust the financial resources of Germany, and an increase of Exchequer Bonds would cause complete bankruptcy. Therefore, it was necessary to prepare for an honorable peace.

Dr. Von Bethmann Hollweg said that the difficulties were increasing. He advised those present to use their influence to soften the bellicose inclinations and expansion policy of the Reichstag and the country, and carefully prepare peace proposals acceptable to the "Entente". Herr Dernburg's report about the feeling in the United States had made a strong impression.

General von Molke fully agreed, and said that only those who were not informed of the situation could hope for the possibility of a complete defeat of the Russians.

The Meeting, however, refused to adopt a Resolution advising the Reichstag to moderation, and Dr. von Bethmann Hollweg then intimated that if the majority of the Reichstag showed an irreconcilable and chauvinistic attitude, he would be obliged to resign, as he would not accept responsibility for disaster.

German Hydroplane Stranded.

On Danish Island.

LONDON, August 24.
A German hydroplane has been stranded on the Danish island of Manoe. It will be confiscated unless it leaves in 24 hours.

A German General's Significant Orders.

Regarding Arms and Equipment.

LONDON, August 24.
PARIS.—The General commanding the four Bavarian divisions has issued a significant order stating that no arms or equipment must be left on the battlefield. Dead Germans must be stripped except for trousers and vests and the rest of the clothing and helmets must be sent to Germany for recruits.

Cholera in Germany.

LONDON, August 24.
The Foreign Office has notified Lloyds that cholera is prevalent in numerous districts in Germany.

UNITED STATES.

The Sinking of the Arabic.

LONDON, August 24.
The American Press continues to denounce the sinking of the "Arabic". Fresh appeal to reason with Germany it argues would be merely parleying with murderers.

Cotton As Contraband.

Americans Unperturbed.

LONDON, August 24.
The comparative smallness of the present cotton crop and the probability of the new record war consumption with Great Britain and her allies supporting the market lead the American cotton grower to accept with calmness the British contraband declaration. Editorials in the leading newspapers of New Orleans frankly point out that the difficulty of shipping cotton to Germany through neutral countries together with the difficulty of financing such shipments has demoralized the trade.

Further Revelations of German Activity.

In the United States of America.

LONDON, August 24.
"The New York World" publishes further revelations of the German activity in the United States. One plan to obtain supplies was to flood Denmark with wheat and other food so that the Danes would be glad to get rid of the surplus.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

Arrivals at Simla.

SIMLA, August 24.
Among the arrivals at Simla to-day are the Hon'ble Mr. J. C. Lyon, Member of the Bengal Executive Council Mr. Hornell, Director of Public Instruction, Bengal and Mr. Biss, Assistant Director of Public Instruction. They will confer with the Government of India over the Dacca University Scheme and several other educational problems of Bengal. The Thakur Sahib of Limbidi arrived to-day.

TELEGRAMS.

War Cable to H. E. The Viceroy.

SIMLA, August 24.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 23rd August:—
The Russian Theatre.

The German Fleet have been forced to leave the Gulf of Riga. The Russian Naval Report says:—
The German Fleet renewed with heavy forces the attacks on the Russian position at the entrance to the Gulf of Riga. Subsequently taking advantage of thick fog considerable enemy forces penetrated the Gulf and the Russians withdrew while continuing resistance. The enemy executed reconnaissances while engaging the Russian vessels.

The enemy in view of losses and considering the barrenness of results apparently evacuated the Gulf.

From the 16th August to 21st August two German Cruisers and not less than eight torpedo vessels were either put out of action or sunk, while a British submarine torpedoed one of the most powerful dreadnoughts. In the Duma the President announced that this was the "Moltke" and said the Germans tried to land near Permau, 100 miles north of Riga. Four enormous barques crammed with soldiers took part but were captured.

The Russian communique says that the Russian front remains firm in the region of Riga and westward towards Jacobstadt and Dvinsk. On the left bank of the Upper Niemen and the upper Bobr no important change is reported, and the disposition of the Russian troops near Osowiec, lower Bobr, upper Narew along Bielsk Brest-Litovsk Rai way in the Brest Region and along the right bank of the Bug remains almost stationary.

The German communique says the Germans occupied Bielsk and crossed Bielsk Brest-Litovsk Railway, north and south of Bielsk. A battle is taking place near and north of Piszozza on the east of the Bug and southeast of Brest-Litovsk.

The Eastern Theatre.

From France nothing important is reported.

The Southern Theatre.

Italy declared war on Turkey.

The Italians made progress at various points and on the Carso captured a strong trench and repulsed a counter-attack. They also made an air raid on the enemy aerodrome dropping bombs.

A British Submarine Grounded.

The Commander of the British submarine which grounded on the Danish Island of Saltholm reports that while aground, a German destroyer fired on the submarine. The British Commander then ordered the crew to abandon the ship, but while the men were in water, the Germans fired on them with machine guns and sharpshooters whereupon one of the Danish torpedo boats steamed between the submarine and the destroyer who therefore had to cease fire and withdraw.

The Simla Y. M. C. A.

Welcome to the New Secretary.

SIMLA, August 24.

The Riverview headquarters of Simla Y. M. C. A. was full to overflowing with members and visitors last evening at the reception given to the new Secretary Mr. P. A. Goold of Calcutta who is taking the premanent Secretaryship vacated by Mr. W. T. Wilson who is now in charge of all the Y. M. C. A. work for troops in the Aidershot command. Among those present were the Hon'ble Sir Reginald and Miss Craddock, Sir Edward and Lady MacLagan and the Hon'ble Mr. and Mrs. Gillan.

The President of the Simla Branch Sir Reginald Craddock after referring to the good work done by the acting Honorary Secretary, Mr. Haynes said that the task of a Y. M. C. A. Secretary was not nearly as easy as it appeared to the public. To a large managing ability genuine tact and constant enthusiasm the Secretary must add tireless energy.

On behalf of the members of the Simla Association he welcomed Mr. Goold most heartily to the Secretaryship.

The Secretary's Reply.

In his reply to the President's welcome Mr. Goold who was enthusiastically received said that he was glad that Sir Reginald Craddock had refrained from commenting on the qualifications or lack of the qualification of the new Secretary. He felt that the success of the new arrangement would be determined not by words that he might speak on this occasion but by the record of achievement during the coming year. As this was an Association everything would depend on the degree of co-operation on the part of all the Members and the Committee men.

Mr. Carter's Speech.

The National Secretary Mr. Carter spoke of the progress made by the Simla Association since the time three years ago when Sir Reginald Craddock had become President and Sir Henry Macmahon and Sir Edward MacLagan had become the Vice-Presidents. The influence of the Simla Association was extending far afield for Sir Henry Macmahon had subsequently become President of the Y. M. C. A. in Cairo and was rendering an invaluable service in directing the great army Y. M. C. A. work for territorials, Australians and New Zealanders in Egypt and Sir Edward MacLagan had accepted the Presidency of the Lahore Y. M. C. A. which had recently strengthened its position and under its new President had the brightest future. Mr. Carter indicated that while progress in certain directions in the Simla Association had been encouraging a forward look revealed the necessity of greatly increasing opportunities for outdoor sport on the part of young men of Simla intensifying the religious activities and laying plans which would eventually lead to the establishment of a well equipped branch for the educated Indian youngmen of Simla.

Bhawalpur State's War Contribution.

SIMLA, August 24.

The Council of Regency of the Bhawalpur State have offered on behalf the Durbar to contribute Rs. 25,000 towards the expenses of the War. His Excellency the Viceroy has gratefully accepted the offer.

TELEGRAMS.

A Dinner in Honour of H. H. the Nizam

By H. E. the Viceroy.

SIMLA, August 24.

His Excellency the Viceroy gave a dinner in honour of H. H. the Nizam of Hyderabad this evening. Amongst those present were the Commander-in-chief, Sir William Clark, Sir Reginald and Lady Craddock, Mr. L. C. Porter, Mr. R. A. Gamble, Mr. & Mrs. Wheeler, Mr. & Mrs. Wood, Surgeon-General and Mrs. Macneice, Major General Banbury, Sir Edward and Lady MacLagan, Mr. A. B. Kettlewell, Lt. Col. C. H. Prischard, Mrs. Tollington Mr. & Mrs. Maffey, Moulvi Ahmed Hoosain and Mr. S. Sarel. The House party included the Maharajah of Kishengarh, Lt. Col. Sir Alexander Pinhey, Viscountess Errington, Sir Brian Ezerton, Nawab Sir Faridoun Jung Bahadur and Nawab Osman Yarudowla Bahadur. The Viceroy invested Col. Sir Alexander Pinhey with the Knighthood of the Star of India and Nawab Faridoun Jung with the Knighthood of the Indian Empire.

Wheat Prices.

SIMLA, August 24.

In spite of the recent showers in the Punjab wheat prices are hardening in the provinces. Elsewhere the quotations are at Cawnpur 8½; Meerut 9; Jubbulpur 8¾ and Delhi 8¾ seers the rupee.

The Consolidation of the Indian Statutes Bill.

SIMLA, August 24.

The Bill relating to the Consolidation of Indian Statutes passed in Parliament has not yet been received in India. The bill however does not come into force as law till 1st January 1916. Possibly the proposed amending Bill will not be available for some months yet.

Annexation of Fiji.

SIMLA, August 24.

It is officially announced that there is no foundation for the report which recently appeared in the Press that Fiji is to be incorporated in the Commonwealth of Australia.

CALCUTTA.

An Arms Act Case.

CALCUTTA, August 24.

At Kyd Street Police Court to-day the hearing was resumed of the case against Haridas Dutt who is charged under section 19 (F) of the Arms Act a sequel to the theft of arms and ammunitions belonging to Messrs. Rodda & Co. Inspector Haey, cross-examined, spoke about his arrangements for watching the house in question and the circumstances leading to the arrest of the accused. The accused made a statement saying that what the Police alleged against him was all false. He never went to the house. He went to see a friend who was not at home. As he was returning from there he was arrested. He asked the constable the cause of his arrest no less than four times, but he gave no answer. He was dragged and put into the house and from there he was taken to the Hajat. After the arguments for the prosecution and defence were concluded judgment was reserved.

A Forgery Case.

CALCUTTA, August 24.

A youngman named Profulla Kumar Roy has been arrested by the Criminal Intelligence department under a warrant issued under section 403 and 477 I. P. C. by the City Magistrate of Karachi on a charge of forgery and embezzlement of Government money. The accused was formerly employed as a clerk in the Bengal Political Department and was under suspension when he proceeded to Karachi and obtained employment as a clerk in the office of the Wheat Commissioner whence he absconded after, it is alleged, embezzling a large sum of money. The accused has been enlarged on bail pending orders from Karachi.

A Great Jurist's Death.

CALCUTTA, August 24.

Gopal Chandra Shastri died at his Calcutta residence this morning. The deceased was a well known Vakil of Calcutta High Court and was a well known jurist and authority on Hindu Law. His works on Hindu law had been cited even in the judgments of the Privy Council. He was a fellow of the University of Calcutta and the first Vice-Principal of the University Law College. For some years he was the Dean of the Faculty of Law of the Calcutta University.

Monsoon Tour of His Excellency the Governor of Bengal.

CALCUTTA, August 24.

During the course of his monsoon tour His Excellency the Governor of Bengal accompanied by the Chief Secretary and the Commissioner of Dacca division arrived at Tangail this morning. His Excellency's visit to Tangail was postponed until to-day. The steam launch which was to have taken the party for Dhowhajani to Tangail stuck on a sand bank and all efforts to get it off proved a failure. The party finally returned to the Rohtas. His Excellency left the Rohtas at 7 a. m. this morning and travelled by green boat arriving at Tangail at 9 a. m. The Municipality, the Local board and the Anjuman presented addresses to which His Excellency replied.

A Garden Party in Honour of Sir Lawrence Jenkins

CALCUTTA, August 24.

A highly successful and largely attended Garden Party was given this evening in the Calcutta Club by Sir Rash Behari Ghose to meet Sir Lawrence Jenkins, the retiring Chief Justice of Bengal. The leading members of the Bar and the Vakils Association were present as also leading men of other professions. The party broke up late in the evening.

TELEGRAMS.

Temporary Commissions to Civil

Assistant Surgeons.

CALCUTTA, August 24.

The Government of India have addressed all local Governments on the question of drafting Civil Assistant Surgeons to Temporary Commissions in the Indian Medical Service to supply the need of military authorities for more medical officers both for service in the field and in India. The Civil Assistant Surgeons who accept temporary commission must be physically fit and prepared to bear all conditions of field service. While on military duty in India officers will get a salary of Rs. 350 with charge allowance plus outfit allowance of Rs. 300 with temporary commission in the Indian Medical Service as Lieutenant without any class to permanent employment. While on service with the expeditionary force the pay will be £140 per day with free rations and quarters with an outfit allowance of £20 and a gratuity of £50 on the termination of engagement and all other allowances according to the Army Regulations. It is expected that a large number of Assistant Surgeons will accept this service.

UNITED PROVINCES.

The Abhyudaya Case.

The Deposit Order to be Withdrawn.

ALLAHABAD, August 24.

It is understood that the notice served on Pandit Madan Mohan Malaviya as Proprietor of the "Abhyudaya" Press to deposit security under the Press Act is being withdrawn. It is expected that particulars will be available to-morrow. Meanwhile it may be said that this fair-minded and courageous act of Sir James Meeson will give immense popular satisfaction, and raise him in the estimation of our countrymen. The publication of the "Abhyudaya" will now be resumed.

Army Enlistments.

ALLAHABAD, August 24.

A Bangalore correspondent wires that during this month as many as a dozen Anglo-Indian youths or Mangalore have been accepted by the army authorities for enlistment in the Dorsetshire and Oxford and Bucks Regiments, and have left for Poona. A much larger number had been previously enlisted in the Loyal North Lancashire Regiment many of whom have left with reinforcements for that unit in East Africa. They are stated to be promising material having passed the test applied to physical fitness.

The Managing Proprietors of the 'Agra Light' Acquitted

AGRA, August 24.

Mr. Moitra, the Managing Proprietor of the "Agra Light" has been acquitted of the charge of cheating by Mr. Collister, the Joint Magistrate of Agra. Mr. Kunzuru, counsel for the accused, contended that Mr. Moitra was all along making his best efforts to start the newspaper. The delay in bringing out the paper was due to certain unfortunate circumstances which his client could not help and that there was no intention to cheat the public by realising subscriptions from them.

PUNJAB.

The Lahore Special Tribunal Judgment.

LAHORE, August 24.

It is expected that the Commissioners of the Lahore Special Tribunal now at Simla writing judgment will deliver their judgment on or about September 15th. No arrangements have yet been made for the supplementary cases in which about half a dozen men are concerned, but probably they will be taken up when the judgment in the main case has been pronounced.

The Customary Law of Punjab.

A Conference to Codify it.

LAHORE, August 24.

A Conference to consider what further steps may be usefully taken in the direction of codifying the Customary Law of Punjab or some portion thereof will meet at Simla on the 26th September and the sittings may be continued for two or three days. It is hoped that Sir D. Johnstone, Chief Judge of the Punjab Chief Court, will be able to preside the whole of the Judges of that Court are expected to be present. The civil officers attending will be Mr. A. H. Diack, Sir M. W. Fenton, Sir Edward MacLagan, Khan Bahadur Khan Abdul Ghatul, Mr. C. M. King, Rai Bahadur Pandit Hari Keshan Kaul, Mr. L. H. Leslie Jones, Hon'ble Mr. S. W. Gracey and Mr. T. P. Edis. Invitations have also been sent to the Hon'ble Sardar Bahadur Gajjan Singh, Hon'ble Khan Bahadur Malik Muhammad Amin Khan and Mr. Le P. T. Clifford of Delhi. While the Bar Association of Lahore has been asked to nominate two representatives the Principal of the Law College has been invited to attend in person or to depute one of his lecturers to represent the college.

An Internment.

LAHORE, August 24.

It is now stated that Mehta Nand Kishore who was recently discharged by the Lahore Special Tribunal and for whom a warrant of arrest was issued on Friday has been ordered to be interned.

Mr. Shaukat Ali Refuses Allowance.

Being Too Little.

LAHORE, August 24.

Mr. Shaukat Ali, brother of Mr. Mahomed Ali of the "Comrade" fame, who is interned at Dillhouse has refused the hundred rupees subsistence allowance granted him alleging that it is too little for his expenses while at the same time he is prohibited from taking part in public movements in which he is interested.

TELEGRAMS.

Mr. Mahomed Ali's Offer.
Refused by Ganesh Lal.

LAHORE, August 24.
Ganesh Lal Khasta interned at Delhi has refused the Rs. 25 monthly offered by Mahomed Ali to him out of the latter's monthly allowance of Rs. 350 on the ground that Mr. Mahomed Ali cannot afford the gift, also that he has made his own request to Government for allowance.

Restarting of the 'Hamdard' Paper.

LAHORE, August 24.
The Editor of the "Hamdard" writes from Delhi to the Lahore "Zemindar" that he will approach the Chief Commissioner of Delhi and in case of a favourable reply the "Hamdard" will re-start this week. The local "Zemindar" however holds the Moslem public and not the Chief Commissioner to blame for the sad plight of its contemporary.

Batafi Dacoity Case.

LAHORE, August 24.
On the 23rd instant Mr. Justice Le Rossignol delivered judgment in a dacoity case relating to the robbing of the villages of Batafi in the Jhang district and its adjoining named Kewalwala. In this case 94 persons were charged. Of these 13 are still absconding, 49 were acquitted, 8 were discharged and 24 were convicted. Of the persons convicted 22 appealed to the Chief Court. His Lordship holding evidence of identification untrustworthy accepted the appeals and acquitted Wali Wahad, Ahmad, Pir, Shah, Mapal Dad on whom nothing identifiable was found. Ali's conviction was maintained, but the sentence was reduced from 7 years to 5 years as there was "26" reason to discriminate between him and his fellow convicts. Mani's appeal was also accepted and he was acquitted. The appeals of the remaining appellants were rejected. In the concluding portion of the judgment His Lordship observed: "The result of this case is not very satisfactory, but the learned Magistrate has dealt very creditably with very meagre material at his disposal. For this indifferent quality of evidence I do not think the police are really to blame. The failure of Pativari, a Hindu, to mention names in his report is to my mind conclusive that the names of dacoits were not known to the complainants when the police arrived and the subsequent naming was based not on knowledge but on suspicion and recovery of stolen articles."

BOMBAY.

Collections to the War Fund.**Y. W. C. A's. Ballad Concert.**

BOMBAY, August 25.
Under the patronage and presence of the Governor and Lady Willingdon a most successful ballad concert was held on behalf of the Young Women's Christian Association within its Hall at the Mayo Road last night. The audience was large and enthusiastic and greeted the efforts of a most capable body of artists with hearty applause. The collection goes to War Relief Fund.

The Public Services Report.**A Correspondent's Views.**

BOMBAY, August 25.
The "Times of India" London correspondent writes under date 5th August.
The question whether the Report on the Public Services Commission should be published during the continuance of the war is being discussed in conversation, but the decision rests not with the Commissioners though, of course, they are at liberty to make any recommendation on the subject, but with the responsible Minister, Mr. Chamberlain. After consulting the Governor-General-in-Council he will either decide on his own responsibility or will refer the matter to the Cabinet. The report will be a bulky volume owing to the vastness of detail on which the Commission has had to pronounce. It may be hoped that in considering the question of the present or the postponed publication due regard will be paid to one very serious objection to locking up printed copies until some future time, as in such circumstances it is impracticable to maintain complete secrecy. Unauthorised and imperfect and possibly prejudiced indications of contents of the Report and of the accompanying reservations are certain to be current with the effect of discounting the value of the pronouncement when at last it emerges into the light of day.

An Indian Sweetmeat Factory in France.

Activities of the Indian Soldiers Fund are of the most varied kind and Sir John Hewett, Chairman, has brought back from his last tour to the front and to the Indian Hospitals in France many ideas. For instance, arrangements are being made for starting a sweetmeat factory in France with Indian cooks to do the work. Making of sweets of Indian kind in this country is far too costly and Sepoys do not find in English sweets, nourishment or pleasure which they get from their own glucose laden confections.

An Entertainment to Mrs Sarojini Naidu.

BOMBAY, August 24.
Mrs. Sarojini Naidu was entertained at a tea party by Mr. Bhagvandas Madhudas, the well known social reformer of the Presidency.

Special Sleeping Car Service.**In P. & O. Boats.**

BOMBAY, August 24.
The Superintendent of the P. and O. Company announces the resumption of special sleeping car service via Marseilles in connection with the P. and O. Mail steamer. This will take place with the Homeward Mail departure (Salsette) next Sunday and with outward departure (Medina) sailing from London on the 4th September.

TELEGRAMS.

Hoisting Flags in Honor of the Russian Naval Victory.

BOMBAY, August 24.
By order of the Governor of Bombay flags will be displayed on all public buildings to-morrow in honour of the Russian Naval success in the Gulf of Riga.

The Death of A Veteran Mohomedan.

BOMBAY, August 24.
Daood Bang Mahomed Mian Noorwala Nagarseth (Sheriff) of Jetpur, Kathiawar, died at the ripe age of 105. He was very popular amongst the Mahomedans and the Hindus. All business shops and public offices were closed in his honour.

A Cricket Match in London.
Indian Students Win Decisive Victory
Over a Khaki Team.

BOMBAY, August 24.
News comes from London that the team of the Indian students won decisive victory over a Khaki team made up from R. H. A. Battery stationed at St. Johns Wood and R. F. A. Battery at Lord's ground. The Jam Sahib of Bhavanagar would have been gratified to witness this victory as he had taken real interest in preparing for this match but he had to return to the front just before the fixture. Sir Fredrick Robertson, Chairman of the Indian students' Hospitality Committee, had organised this match. The M. C. C. not only relaxed in favour of the Indians their strict rule that no one actually serving should play at the Lord's this year but also entertained the eleven at luncheon. The Indians were captained by Kumar Shri Pratabsingji, a nephew of Ranji. The Indians did so well at the wicket that innings was declared with only five wickets down at 270. Gunners could only put together, 144 and both in batting and bowling the Indians were stronger. Mr. Bajaj, a Parsi player, was at the top of the score with 126, Mr. H. S. Mallik made 22 and De Sarum 52.

The Mill Operatives Meeting.**GOVERNOR'S SPEECH.****Some Products of Fertile Imagination.**

BOMBAY, August 24.
His Excellency the Governor and Lady Willingdon passed a pleasant hour at the last evening's meeting of the mill operatives and others held at Parel under the auspices of the Kamgar Hitwardhak Sabha. The function was arranged with a view to present certain leaders and members of the Sabha with certificates and letters conveying the appreciation of the Bombay Government of the valuable work done by them in the way of keeping the labouring classes correctly informed of the events now passing in Europe and of looking after their welfare. Interesting speeches were made in which an idea was given as to what the Sabha had to do to nullify the evil effect of bazaar rumours regarding the war. Specimens of the rumours were given. One of them was that steamers full of trained apes and monkeys in military uniforms were being shipped to Europe from Bombay docks to fight the Germans. His Excellency was reminded of the observation made by him before millhands sometime ago that these people had not much to fear from the attack by the "Enden" because if any place was most exposed to danger in this respect it was the Government House. His Excellency referring to this in his speech humorously told his audience that so far as his information went, the conclusion drawn by some people from that observation was that he never stayed at the Government House at night, but when dusk fell he disappeared to some part of the town and came back when dawn broke. His Excellency said:—

Gentlemen.—I have come amongst you this afternoon to thank you all of the large working class population in this city for the patriotic support they have given to the Government in this great struggle in which the whole Empire is engaged by quietly and courageously carrying out the duties of their various occupations and in this way giving my government most valuable assistance in our administration in these anxious times. I am fully aware that your minds from time to time have been seriously exercised by the quantity of rumours which daily are produced in the bazaar, rumours which most of them do more credit to the fertile imagination of their authors than to their desire to adhere to any principles of truth and veracity. But I am glad to think that the possible effects of these rumours on your minds has been greatly diminished by the splendid and devoted work which many gentlemen have done amongst you since the war began in explaining to you all the real reasons for our entering upon this war and giving truth with regard to its present progress and situation. To these gentlemen to-day I wish as the head of government to give my special thanks and assure them that we appreciate very fully the great services they have rendered us during the last year."

Lady Willingdon then presented a number of certificates to the promoters of the movement and to several volunteers. The certificate ran as follows:—"This certificate is presented by order of His Excellency the Governor-in-Council in recognition of the services rendered to Government in 1914-15."

The Coconut Day.

BOMBAY, August 24.
The Coconut Day, a great Hindu Festival, was celebrated to-day all public offices and firms being closed. The special feature of the day is the throwing of coconuts and flowers into the sea as an indication of the close of the monsoon and resumption of the coasting trade. There is amusement and rejoicing all over the city and as a curious coincidence the announcement of the great Russian Naval victory came on the same day.

Arrival of the Governor of Bushire.

BOMBAY, August 24.
His Excellency Monker-Ul-Dowlet, Governor of Bushire arrived by the Persian Gulf Steamer "Chakla" from Bushire to-day and is putting up with Mr. M. H. Dedbushty at Napaeon Sea Road.

SOUTH INDIA.

The Installation of a Gas Engine in Temple Compound.
An interesting Suit.

MADURA, August 24.
The Madura Devasthanam installed a gas engine within the Temple premises for the purpose of baling out water from the sacred tank and utilised the water so baled out for irrigating the garden outside the temple. The Madura Municipality charged for the place where the gas engine was erected a license fee of Rs. 50 as provided for under section 188 of the Madras District Municipalities Act on the ground that the place was likely to prove dangerous to public life, health or safety.

The Devasthanam sued before the Additional District Munsiff for a declaration that the gas engine maintained by them was not liable to take out any license and for the recovery of the fee paid to the Municipality under protest. The suit was dismissed.

An appeal was however, preferred against the judgment of the Lower Court and the District Judge in disposing of it in favour of the Devasthanam held that no license was needed within the meaning of the section as it could not be said that the installation of the gas engine was likely to be dangerous to the public life, health or safety.

District Co-Operative Conference.

MADURA, August 24.
A meeting of the Members of the Standing Co-operative Committee appointed for the purpose of consolidation and spreading the co-operative movement in the districts of Madura and Namad will be held to-morrow evening to make arrangements for holding the District Co-operative Conference on the 18th and 19th September.

Weather Report.

SIMLA, August 24.
All-India weather report of to-day indicates that the monsoon is increasing in activity and has given rainfall to all parts of the country, except the larger part of the Northwest India. A disturbance is forming off the north Madras coast. Rainfall has been nearly general in Assam, North Bengal, United Provinces, Konkan, South Hyderabad and Malabar and local in Mysore, Madras, Deccan and north Madras coast. A few falls occurred in Bombay, Deccan, Gujarat and south-east Madras. The principal amounts are Darbhanga, Waltair 4 inches each, Murree, Pachmari 3 each, Gorakpur, Cawnpur 2 each, Benares, Nellore 1½ each, Bombay, Delhi, Dinajpur 1 each. Increase of rainfall in the north of the Peninsula is forecasted.

The Arabian Sea report indicates a strong monsoon except in the neighbourhood of Bombay.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

The White Star Company's Statement.

LONDON, August 24.
In order positively to contradict any suggestions that the liner "Arabic" was not torpedoed or other misleading or untrue statements the White Star Company has officially issued the following definite facts:—"The 'Arabic' was struck by a torpedo. Captain Finch did not see any submarine but he undoubtedly saw a torpedo. There is no question of the 'Arabic' having tried to ram the submarine. The latter was not even seen from the bridge. There is no question of the 'Arabic' having tried to escape except the very proper precaution of putting helm hand over when the torpedo was seen. The 'Arabic' was sunk without warning. She was in peaceful trading and had passengers of various nationalities on board. She was outwards bound consequently there is no question of munitions. She was not designed to carry guns nor had she any guns mounted."

A Cabinet of National Defence.

LONDON, August 24.
PETROGRAD.—At a meeting of the Leaders of all parties to-day the possibility was discussed of changes in the composition of the Government also of a Coalition Cabinet or Cabinet of National Defence.

The South Wales Coal Strike.**Mr. Runciman's Award.**

LONDON, August 23.
Mr. Runciman's award in connection with the South Wales coal strike accelerates the Arbitration proceedings and adjusts the various points in the provisional agreement regarding the increase of wages, bonuses etc. But a certain proposal of the men cannot at present be conceded in view of the existing conditions and the abnormal demand for coal.

Meeting of Finance Ministers.

LONDON, August 25.
The Press Bureau announces that at a meeting between Mr. McKenna and the French Minister of Finance at Boulogne various financial questions were discussed including the present position of the American exchange. The Ministers found that they were in complete accord and an agreement will be concluded at a further meeting to be held shortly in London when the Russian Finance Minister will attend.

The 'Arabic' Incident.**America Applies for Information.**

LONDON, August 23.
WASHINGTON.—The Secretary of State has cabled to the American Ambassador in Berlin asking if Germany has official report on the sinking of the "Arabic". The Ambassador has not been instructed to ask for a report. The American Officials consider the present information is very fragmentary and they are yet not sure of the facts of the case.

రాజను హేయదనరము, భౌతనానాభిలాషి.

అందుకు గాను ఒంగోలులో రాబోవు శనివారమునాడు అంత
రంగిక సమావేశము జరుగును

పెదబుడి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

పెద్దబుడి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జగ్గర నివారణి బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0.

బ్రాంచి : సికింద్రాబాదు గ్రీన్ పార్కు.

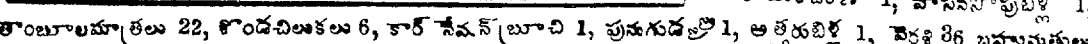
పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

విజయవాడ చేయబడిన

“*Shikhar*”

నెండు కలు పెరుగు పుండ కైదు.

త్యరపడుదు !

కొద్ది పనులే గలవు !

మంచి సమయము!

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికి దెలియునట్టి నులభతైలిని తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన వలననే భేదములేక ప్రకటింపఁకొనుచు, అంధప్రతికల ప్రతినిబరూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచసంగ్రామమని లోకమునకు యావచ్చు యుద్ధమని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథము కాదు. “నిజముగా ఐరోపాఖండమున” జర్మనీ మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ కారణములను అందఱు చక్కగా నెరుంగుటకు జర్మనీ యుత్పత్తి మొదలిట్టిచివరకు జరిగినవిషయములను దున్నవి. ఐరోపాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెరుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమునందు దెలుపబడిన యాచరణముల శ్రద్ధతో జదివితరవలెను.

జర్మనీ, (ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వాంకేరీల నిర్మాణమున గతకౌటామున ఐరోపాలో గలిగిన మార్పులు, జర్మనీ యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యమందిన వింత ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యమునా మాటబాటులు జర్మనీ యేకాధిపత్యము ఉచ్చదశనందుట అధికారిజ్యోభాణము, రాణునమదము, గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనీయుచేసిన పోటాపోటీలు డాల్మన్ టర్క్-యుద్ధముల ఫలితములు, ఐరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రీయా యువరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుత్తరప్రయత్నములు సార్వభౌములాంభించిన మహాయుద్ధవిన్యాసములు గలవు.

ఐరోపా చరిత్రము నింతిదిపులముగా నిజకారణ సమీతముగా నెవరును నిదరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీసి చదివినవారి కీ విషయముల సత్యావత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలలో చిత్రపటములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నవి. ఈ పుస్తకమున గోరువారికి వి. పి. మూలకమునబంపబడును. వెంట వెంటనే తలిమ్మభాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్థిక పేషను ముద్రించిన చక్కనిచిత్రముగలవు. ఇవ్వబడును. చిరునామా.--- సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

శ్రీనుదాంద్రబహ్మండ ప్రణామము

[పద్య కావ్యము.]

[illegible]

(4-12-14) జనమంచి శ్రీమతి దత్త

తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూల్ డి.కె.ఆర్.

క పూ రి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, శాలివలకు, రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల దుబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని వర్ణన తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కిక్రియమగుటచేతను, నవరస సమయముల దొరకుట దుస్సరము. మా డిహాయందలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవచ్చు. ఇంతవరకు మా తావునుండి కొనినవారల నీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవారొకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన వారికి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి యా బిడ్డ 1 అమృతాంజనం డిపా, 109, ఫ్రేకోడ్ల, బాంబాయి, 7, రెండు సెటిల్డ్ మద్యము

PRINTED AND PUBLISHED BY K. NAGESWARA RAO AT THE "ANDHRAPATRIKA" PRESS, NO. 6, & 7, THUMBUR CHETTY STREET G. T.